

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

ΕΤΟΣ Γ. ΑΡΙΘ. 79

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΕΛΦΕΩΝ 27Α ΑΘΗΝΑΣ

28 ΜΑ.Ι.ΟΥ 1938

ΠΡΟΣΕΞΑΤΕ ΤΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΝ

Είς εποχήν, κατά την οποίαν όλα τα προηγήμενα Κράτη δὲν ἀρκοῦνται εἰς τὰ ὑπάρχοντα ἑξαετῆ δημοτικά σχολεῖα, ἀλλὰ φροντίζουν νὰ ἐπιβάλλουν τὰ ὀκταετῆ καὶ ἐννεαετῆ, ἀλλὰ καὶ δεκαετῆ ἀκόμη, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας τῆς Ἑλλάδος φρονεῖ, ὅτι πρέπει νὰ καταργηθοῦν τὰ ὑπάρχοντα ἑξατάξια δημοτικά σχολεῖα, ὅπου λειτουργοῦν Ἑλληνικά τοιαῦτα.

Ἡ ἀπόφασίς αὕτη τοῦ Ὑπουργείου, προεβλήθη ἰσως ἀπὸ τὸ ἐπικρατοῦν πνεῦμα τῶν αἰματηρῶν οικονομῶν, θὰ ἔπρεπε νὰ τύχῃ μεγαλειότερας προσοχῆς παρ' ὧν ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἐνδιαφέρονται εὐκρινῶς διὰ τὸ μέλλον τῆς χώρας καὶ οἱ ὅποιοι πιστεύουν ὅτι τοῦτο ἐξαρτάται σπουδαιότατα ἀπὸ τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Εἶναι πλέον κοινὸν μυστικόν, ὅτι ἡ Ἐκπαιδεύσις αὕτη, ἐπὶ τῆς ὁποίας πολλοὶ μέχρι σήμερον ἐπισημασθήσαν, δὲν εὐρίσκειται εἰς τὴν ἐμπρόθευσαν κατάστασιν. Οὐδεὶς δὲ, κρίνων ἀμερολήπτως τὰ πράγματα, δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ, ὅτι κατεβλήθη ἡ δέουσα προσοχὴ διὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτῆς παρ' ἐκείνων, οἱ ὅποιοι κατὰ καιροῦς ἐκλήθησαν ὡς ἀνορθῶται τῆς Παρ' ὧν ἀληθῶς ἀνωμολογήθη ἡ ἀξία αὐτῆς καὶ κανεὶς ἐξ αὐτῶν δὲν ὑπέστησε εἰς πλουσίας ἐπαγγελίας περὶ τῆς ἐνισχύσεώς της. Οἱ πλείστοι ὅμως ἐλησμόνησαν ταχέως καὶ τὴν σημασίαν αὐτῆς καὶ τὰς ἐπαγγελίας αὐτῶν καὶ ἡ ἀτυχῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως δὲν εἶδεν τοὺς δυνατότας ἐκείνους, οἱ ὅποιοι, διὰ τῆς ἐπὶ τόσα ἔτη ἀναμενόμενης μελέτης χειρονομίας, θὰ τὴν ἤραξαν ἢ θὰ τὴν ἀνύμωνον εἰς τὴν θύσιν κενήν, ἡ ὁποία τῆς ἐμπρέπει, καὶ τὸ τῆς ὁποίας θὰ ἦδύνατο νὰ σκορπίσῃ τὸ ὑπέρλαμπρον φῶς της εἰς τὴν ἀλήθειαν τῶν Ἑλληνοπαίδων, τὰ ἀπολλοῦντα τὴν χρυσοῖν — καθὼς ἐπὶ τῆς ἀξίας αὐτῆς ἐπὶ τὸ μέλλοντος.

Ἐπὶ τούτου, τὰ προγράμματα τῶν δημοτικῶν σχολείων ἀκόμη ἀναμένοντες τὴν ἐξυγίανσίν των, αἱ ὕψαι καὶ ἀγῆλοι τρωγαὶ ἐξακολουθοῦν

νὰ θανατώνουν τὸ σφρίγος τῆς νεότητος καὶ νὰ ἀποξηραίνουν τὴν ἑκμάδα τῆς ζωτικότητος αὐτῆς καὶ ὁ δημοδιδάσκαλος, ὁ ἥρωας αὐτὸς καὶ μάργος τοῦ ἱερωτέρου καθήκοντος, ἀγωνίζεται ἀκόμη νὰ πείσῃ τοὺς ἀρμόδιους περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἐπαγγελματικῆς καὶ οικονομικῆς τοῦ ἀποκαταστάσεως.

Εἰς ἐπιμέτρον δέ, ἡ Ὑπουργικὴ ἀπόφασίς περὶ καταργήσεως τῶν ἑξατάξιων σχολείων, ἐρχεται νὰ ἐπιφέρει καὶ νέαν ὀπισθοδρόμησιν εἰς τὴν καθυστερημένην Δημοτικὴν μας Ἐκπαιδεύσιν.

Ἀλλὰ τί φρονεῖ, τοιοῦτοτρόπος σκεπτόμενον τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας; Εἶνε μήπως ἀρχετὴ ἡ τετραετὴς φοίτησις εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον, διὰ τὴν ἐπιδίωξιν τοῦ σκοποῦ τοῦ ἢ μήπως πρέπει νὰ ἐνισχυθῇ ἡ τάσις τῶν μαθητῶν πρὸς φοίτησιν εἰς τὰ Ἑλληνικά σχολεῖα καὶ τὰ Γυμνάσια; Ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον ἀντιστρατεύεται πρὸς τὰς ἐρεῦνας καὶ τὰ πορίσματα τῆς Ἐπιστήμης, τὸ δὲ δεύτερον ἀντιστρατεύεται πρὸς τὴν ἀνάγκην τοῦ περιθωρίου πλέον τῆς φοιτήσεως εἰς τὰ

σχολεῖα τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως. Ἀλλὰ μήπως αἱ οικονομίαι;

Εἶναι καιρὸς πλέον νὰ προσέξωμεν τὴν Δημοτικὴν Ἐκπαιδεύσιν. Εἶνε καιρὸς νὰ στρέψωμεν ἐρευνητικώτερον τὸ βλέμμα μέσα εἰς τὸ ἐργαστήριον ἐκεῖνο τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων, τὸ καλούμενον Δημοτικὸν σχολεῖον. Εἶνε καιρὸς ν' ἀναγνωρίσωμεν, ὅτι οικονομίαι αἱ μαθηταὶ εἰς βάρος τῆς Λαϊκῆς Ἐκπαιδεύσεως θὰ ἔχουν ἀνεπανόρθωτα αἰματηρὰ ἐπακόλουθα εἰς βάρος τοῦ μέλλοντος τοῦ Λαοῦ καὶ τοῦ ἔθνους. Εἶναι ἀνάγκη νὰ κατανοήσωμεν, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῶν πολεμικῶν Ὑπουργείων εἰς οὐδὲν θὰ ὠφελήσῃ, ἂν ἡ Ἐκπαιδεύσις δὲν ἀνυψωθῇ. Ἄν θέλωμεν νὰ ἔχωμεν πατριδα ἐλευθέραν καὶ εὐδαίμονα, πρέπει νὰ δώσωμεν εἰς τὸν Λαὸν πραγματικὴν μόρφωσιν, ἐκ τῆς ὁποίας θὰ προέλθῃ ἡ ἀναγκαία ψυχικὴ ρωμαλεότης. Ἄς μὴ λησμονώμεν δέ, ὅτι ἡ ρωμαλεότης αὕτη εἶνε ἀνωτέρα τῆς πληθύσεως τῶν στρατῶν καὶ τῆς ἰσχύος τῶν τηλεβόλων.

Ν. ΠΡΟΚΟΠΙΑΝΣ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ - ΚΡΙΣΕΙΣ

Ἡ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ Τῶν ἔτων τῶν ΣΠΟΥΔῶν

Ὁ χρόνος τῆς φοιτήσεως ἐν τῇ Πανεπιστημίῳ προσμετρεῖται εἰς τὰ ἔτη τῆς συνταξίμου ὑπηρεσίας τῶν δημοτῶν ὑπαλλήλων.

Διὰ τὸν δημοδιδάσκαλον διὰ πολλοστὴν τῶρα φορὰν ἡ Πολιτεία ἐπιφυλάσσει τὸ μικρὸν ποσῆριον τῆς ἀδιοφορίας ἀγνοοῦσα τὰ ἔτη τῆς φοιτήσεως τοῦ ἐν τῇ Διδασκαλίῳ.

Ἄλλ' ἕως πότε θῶς πέρα καὶ δύο σταθμά θὰ κανονίζουν τὴν θέσιν ὑπαλλήλων τοῦ αὐτοῦ Κράτους; ἢ πρέπει νὰ διαμορφώρῃται συνεχῶς ὁ δημοδιδάσκαλος διὰ νὰ διορθωνῆται ἐκ τῶν ὑστέρων ἄτοκα, καὶ ἔπρεπε νὰ προλαμβάνονταί; Ἄ. Ἄ. Ἐλπιμονήσαμεν ἀλήθεια, ὅτι ὁ δημοδιδάσκαλος δὲν θεωρεῖται ἀνεπὶδότος ὑπάλληλος διὰν πρόκειται νὰ διεκδικῆσῃ δικαίωματα.

ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ κ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ

Εἰς τὸ Ἐλεύθερον Βῆμα τῆς 17ης Μαΐου εἶδόμεθα κ. Παρασκευόπουλος δημοδιδάξαν τὴν ἐκπαιδευτικὴν μας ἀκατάστασιν καὶ τὸ νοσηρὸν καὶ ἀπηρ-

χαιόμενον ἔκπεδ. πρόγραμμα, καὶ ἐφαρμόζοντες εἰς τὸν ἡμακρίον αὐτὸν ὅσον, ἐξάγει τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ ἔθνικός μας μαρσμός εἰς αὐτὴν ἐφίλειται. Ὁ δημοδιδασκαλικὸς κόσμος εἶνε ἰσχυρῶς διότι ἀκούει διακηρυχτομένην δημοσίᾳ μίαν ἀλήθειαν τὴν ὁποίαν ἀπὸ καιροῦ θὰ εὖν δύναται δεῶν του, τῶν τοπικῶν τοῦ Συνεδρίου καὶ τῶν δημοδιογραφικῶν τοῦ ὄργανου διδάσκοντες αὐτὸς πρῶτος πρὸς ἑαυτὸν τὰς κατευθύνσεις, ἀδιοφορῶν διὰ τὴν ἐντύπωσιν, καὶ ἠμπούργει κατὰ χεῖρμα προκαταλήψεων καὶ ἀφθονοῦν εἰς τὴν χώραν μας.

Καὶ εἶναι βίβαιος, ὅτι θὰ δικαιωθῇ μίαν ἡμέραν εἰς τὸν ἄγωνα τῆς διασωσίσεως τῆς Κοινωνίας τῶν ὁσίων πρὸ πύθων θὰ διεξάγῃ πάντοτε, ἔχων ἐπ' ἑσῆν του ὅτι ἐκ τῆς ριζικῆς ἀλλαγῆς τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ μας συστήματος ἐξαρτεῖται αὐτὴ αὕτη ἢ ζωὴ καὶ ἢ σῆμα τῶν Ἑλληνικῶν λαοῦ καὶ τοῦ ἔθνους ὁλοκλήρου.

Ὁ δημοδιδασκαλικὸς κόσμος εὐχεται ὅπως μερικὲς ἐκπαιδευτικῆς ἀλήθειαι, καὶ κρίνονταὶ ἀντικειμενικώτερα καὶ κατὰ ἀμερόληπτα μακρὰν τῆς Ἑλλάδος ἀποταλέσθω τὸ βωδίκον πρόγραμμα ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ στηριχθῇ ἡ ἀναγίν-

γραφίαν. Πλησιάζει εις τὸν χάρτην καὶ εἰς μάτην προσπαθεῖ νὰ ἀνεύρῃ τὰ Βου-
νοῦς Ἄϊρας εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Ἀφρι-
κῆς. Ἡ παρουσία τῶσων ζῆσαν τὸν φοβί-
ζει, τὰ χάνει, καὶ ἐπιστρέφει σὲ καθι-
ορὰ τοῦ κατησχυμένου.

Ἐὰν ἐφαρμοσθοῦν αἱ θεωρίαι τοῦ κ. Παρασκευοπούλου, ἡ ἀνω σκηνὴ ταχέως θὰ καταστήσῃ ἀπλή ἀνάμνησις. Τὰς προ-
φορικὰς ἐξετάσεις θέλει ὁ κ. Παρασκευο-
πούλος νὰ ἀντικαταστήσῃ μὲ γραπτὰς
ἐξετάσεις, ὅπως διόλου νέου συστήματος
δὲ ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας. Τὸ παρὸν σύ-
στημα ἀφίνει ὅλην τὴν εὐθύνην τῆς βαθ-
μολογίας εἰς τὴν ὀκκοικεμενικὴν ἀντίλη-
ψιν τοῦ διδασκάλου. Ἀλλὰ τί ὀκκοικε-
μενικότης; Ἐπὶ τοῦ παρόντος, οὔτε γνη-
ρίζομεν καλὰ-καλὰ εἰ προσδοκῶμεν ἀπὸ
τῶν μαθητῶν κάθε διδάσκαλος εἶναι ἰδι-
κάς ἐπὶ ἀντίληψιν, ἰδικῶς τοῦ μεθόδου,
διαφόρους ἀπὸ τῶν τῶν ἄλλων διδασκά-
λων, ἀκόμη δὲ καὶ ὁ ἴδιος διδάσκαλος
κατὰ διαφόρους ἐποχάς, ἀρρισκόμενός
ὅπὸ τὴν ἐπὶ ἑταίριαν διαφόρων διαθέσεων,
βαθμολογεῖ μὲ ὅπως διάφορα μέτρα. Διὰ
νὰ ἀκαλλῆξῃ τὰς ἐξετάσεις ἐκ τοῦ ἐπι-
πέδου τῆς εὐκαίας, τῶν ἀντικώσεων τῆς
στιγμῆς, τοῦ γαινοῦ χῶρου, ὁ κ. Παρα-
σκευοπούλος, βοηθούμενος ἀπὸ τὰς ἐπι-
ρας νεωτέρων ἐκπαιδευτικῶν ψυχολόγων
ἐν Ἀμερικῇ, προβάλλει ὑποδείγματα ἐ-
ξετάσεων γραπτῶν, τόπου πολὺ ἐνδιαφέ-
ροντος—ὑποδείγματα, τὰ ὅποια νὰ χρη-
σιμεύσουν ὡς ἀντικειμενικὰ σταθμὰ, ὡς
συγαρίαι, ποῦ δικαίως καὶ ἀπαργκλίτως
καὶ μετροῦν τὴν ἱκανότητα τοῦ μαθητοῦ,
καὶ ποῦ χρησιμοποιοῦμενα γαινοῦ, νὰ
δημιουργήσουν ἕνα σύστημα, ὁμοίωμο-
ρον δι' ὅλα τὰ δημοτικὰ μας σχολεῖα.

Πράγματι ποῦς δῆποτε εἶναι κάποιον τὸν
διδασκάλου; γαινοῦ εἶναι ἐκ κείρας πόσον
ἡ βαθμολογία εἶναι ζήτημα συνθεόμε-
νον στένως μὲ τὴν ψυχολογικὴν κατά-
στάσιν τοῦ διδασκάλου, μὲ τὸ ἀν, π. κ.,
εἶχῃ κοινὸ κεφάλαιον ἢ ὄχι, ἐὰν εἶναι χου-
ρασμένος ἢ εὐθυμος ἢ θυμωμένος, —καὶ
κατὰ πόσον τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐξετά-
σεων ἐξαρτᾶται καὶ ἀπὸ τὴν ψυχολο-
γικὴν κατάστασιν τοῦ μαθητοῦ—δηλ.
ὁ καθένας μας γαινοῦ εἶναι πόσον ὁ βαθμὸς
τοῦ μαθητοῦ εἶναι ζήτημα τόχης. Ὁ Σω-
φοκλῆς Ἐδαγγελινός, κατ' ἤγητὸς τῶν
Ἑλλήνων ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Har-
vard, ἔρριπε τὰ τετράδια τῶν ἐξετά-
σεων εἰς τὸν κάλαθον τῶν ἀχρηστων,
χωρὶς νὰ διαδίσχῃ καὶ ἐδικαιολόγησι τὴν
ἐτάσιν του, λέγων τὰ ἑξῆς:

Ἐπὶ προσθέτου αἱ ἐξετάσεις εἰς τὴν
γαινοῦ, ποῦ εἶναι περὶ τοῦ μαθητοῦ ἀπὸ
τὴν καθημερινὴν ἀπαγγέλιαν του; Ἴσως.
Ἐὰν εἶ τὰς ἐξετάσεις εἶναι νὰ ἀπαν-
τήσῃ χειρότερα ἀπὸ τὰς καθημερινὰς,
τότε χωρὶς ἄλλο θὰ ἦτο ἀρρωστος· ἐὰν
δὲ ἀπαντήσῃ καλλίτερα, τότε χωρὶς ἄλλο
θὰ εἶναι ἀντιγραφὴν κατὰ τὰς ἐξετάσεις.

Ἄλλ' ὁ κ. Παρασκευοπούλος δὲν εἶναι
τόσον ἀκασιόδοξος φρονεῖ, εἰ εἶναι
ζήτημα καθορισμοῦ τοῦ καταλλήλου
τόπου ἐξετάσεων. Καὶ ὑποβάλλει ἐπὶ τὰ
τόπους, ὅπὸ τοὺς ἑξῆς τίτλους: Σὺν-πλήν
ἐξετάσεις, ἐξετάσεις ἀναγνωρίσεως, συμ-
πληρώσεως, ζεύγους, κρίσεως, ὀργανω-
σεως ὀλοκοῦ καὶ ἀριθμητικῆς. Βλέπετε,
ἐξεχώρησε τὰς διαφόρους ἱκανότητας τοῦ
μαθητοῦ καὶ προβάλλει ἐξετάσεις διὰ
κάθε μίαν χωριστά. Ὅριστε μερικὰ ἐρω-
τήσεις, ἀπὸ τὸν πρῶτον τόπον καὶ ἀς
δοκιμάσῃ νὰ ἀπαντήσῃ ὁ ἀναγνώστης.
Εἰς τὴν περὶ ἑνάσιν, ἦτις προηγεῖται
τοῦ ἐρωτήματος, ἀς γράψῃ τὸ ση-
μεῖον σταυροῦ (σὺν), ἀν ἐκεῖνο ποῦ λέγει
τὸ ζήτημα εἶναι ἀλήθεια καὶ τὸ σημεῖον
πλήν—(πλήν), ἀν δὲν εἶναι ἀλήθεια.

() Οἱ Φράγκοι ἔγαιναν κῆριοι τῆς
Κωνσταντινουπόλεως, τῷ 1304.

() Οἱ Τούρκοι ἀποδιδάσκονται διὰ
πρῶτην φοράν εἰς Κωνσταντινοῦπολιν
μετὰ τὸ 1300.

() Ἡ Κωνσταντινοῦπολις ἔεσεν εἰς
τοὺς Τούρκους τῷ 1463.

() Χάριν εὐγνωμοσύνης ἡ Ἑλλὰς
ἔστρεψε τὸ ἀγάλμα τοῦ Φαραῖου εἰς τὸ
Ναῦπλιον, τὴν πρῶτην πρωτεύουσαν τοῦ
Κράτους.

() Ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος ὁ Ε'.
δοσεῖ ἀπηχοῖσθη ἀπὸ τοὺς Τούρκους,
κατήγητο ἀπὸ τὴν Δημητσάναν.

() Τὸν Ἀγγλικὸν στόλο, στή μάχην
τοῦ Ναυαρίνου, διηγῶντο ὁ ναύαρχος
Λερινός.

Ὅριστε παραδείγματα ἀπὸ τὸν δεῦτε-
ρον τόπον. Ἐπὶ ὁ ἀναγνώστης, ἀς τρα-
δῆξῃ μίαν γραμμὴν ἀπὸ τὴν λέξιν ἢ τὴν
φράσιν, ἢ ὅποια κάνει τὸ ζήτημα νὰ
λέγῃ ἀλήθεια:

Τὴν Κωνσταντινοῦπολιν ἐκυρίευσαν τῷ
1204 οἱ:

- Τούρκοι
- Φράγκοι
- Ρῶσοι
- Καναδοὶ

Οἱ Σουλῆτες ἦσαν λαὸς κατ' ἔξοχην:

- Φιλοχρήματος.
- Φιλαλεύθερος
- Φιλεργινικός
- Φιλήσοχος

Ὁ Στρατηγόπουλος ἀνέκτησε ἀπὸ τοὺς
Φράγκους τὴν:

- Πρόδοσον
- Ἀνδριανούπολιν
- Συδωνην
- Κωνσταντινοῦπολιν

Καὶ οὕτω καθέξῃς... Ὁ κ. Παρασκευο-
πούλος ἐξηγεῖ μὲ γλώσσαν ἀπείριτον,
ἀλλὰ κτυπητὴν, τὰ προταρήματα τῶν
διαφόρων τόπων καὶ τὸν τρόπον τῆς χρή-
σεως τῶν. Παρουσιάζει δὲ εἰνακὰς στα-
τιστικῶς μὲ καμπόλας καὶ τετράγωνα—
ὀλόκληρον γεωμετρίαν τοῦ συστήματος
τῶν ἐξετάσεων— πάντοτε συνθετῶν τὰς
γαινοῦτητας μὲ λεπτομερείας καὶ διασα-
φηνίζων αὐτὰς μὲ σαφῆ παραδείγματα,
εἰλημμένα ἀπὸ τὰ τρέχοντα προβλήματα
τῆς σχετικῆς ζωῆς. Δυστυχῶς τὰ προ-
βλήματα τῆς Ἐκπαιδεύσεώς μας δὲν πε-
ριορίζονται μόνον εἰς τὸν κόλον τοῦ
συστήματος τῶν ἐξετάσεων. Εἶναι εἰτι
γαινοῦτερας φύσεως. Πρῶτα-πρῶτα δὲν
ἐξεῖρομεν τί γλώσσαν πρόκειται νὰ δι-
δάξωμεν εἰς τὰ παιδιὰ—τὴν καθαρεύου-
σαν καὶ τὴν δημοτικὴν, μὲ κάθε ἀλλαγὴν
Κυβερνήσεως ἀλλάζουσαν καὶ τὰ σχολικὰ
βιβλία καὶ τὸ πρόγραμμα. Ἐπειτα δὲ οἱ
συγνοὶ πόλεμοι ἀφῆρσαν τοὺς διδασκά-
λους ἀπὸ τὰ σχολεῖα καὶ τὰ παιδιὰ εἶμι-
ναν πρόδοτα, χωρὶς ποιμένα, μὲ τὸ ἀπο-
τέλεσμα, εἰτι ἡ ἀγραιμιατισμὸν εἰς τὴν
Ἑλλάδα εἶναι κατὰ τὸ τρομακτικόν. Δὲν
ἔχω ἀριθμοὺς, ἀλλὰ φαντάζομαι, εἰτι ὁ
προϋπολογισμὸς τῶν Ἰουργείων Στρα-
τιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν μαζί, θὰ κάνουν
δεκαπλασίως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ
Ἰουργείου τῆς Παιδείας. Καὶ εἰμθα
τόσον ὀπίσω εἰς τὴν ἔκπαιδυσιν, μολονότι
ἡ ἐκπαιδευτικὴ ἐπιστήμη εἶναι τέκνον
τῆς διανοίας τῶν προγόνων μας, ἀπὸ τὰ
περιφημότερα σχολεῖα τῆς ἀρχαϊότητος
ἦσαν ἡ Ἀκαδημία τοῦ Πλάτωνος καὶ τὸ
Δόκειον τοῦ Ἀριστοτέλους. Μὰς λείπουν
οἱ διδάσκαλοι, ἐνῷ ἡ μεγαλύτερα φυσιο-
γνωμία εἰς τὸν διδασκαλικὸν κόσμον
ἔλθῃ τῆς ἀνθρωπίνης ἱστορίας εἶναι Ἑλ-
ληνικὴ, ἢ τοῦ Σωκράτους.

Ἰσοφῆρομεν ἀπὸ σχολαστικισμὸν, ἐπι-
διδόμενοι εἰς τὴν σκουδὴν τῶν κλασικῶν
καὶ παραγαινοῦζοντες τὰς ἐπιστήμας, ἐνῷ

ἦσαν οἱ Ἕλληνας, ποῦ ἐγέννησαν τὸ
πνεῦμα τῆς ἐπιστήμης καὶ τῶν μαθημα-
τικῶν, μέχρι βαθμοῦ, ὅπως ὁ Πλάτων νὰ
ἐπιμένῃ, εἰτι ἀπὸ τὰ σχολεῖα πρέπει νὰ
ἀποκαλεῖται ἡ ποιητικὴ φιλολογία καὶ
νὰ συγκεντροῦται ἡ προσοχὴ τῶν μαθη-
τῶν κυρίως εἰς τὰ ἐπιστημονικὰ.

Συνάμα παραγαινοῦζομεν τὴν σκουδαϊό-
τητα τοῦ Ἀθλητισμοῦ, ἐνῷ ὁ πρόγονός
μας ἐτονίζαν; εἰτι ἡ βάσις πάσης ἐκπαι-
δεύσεως εἶναι ἡ καλλιέργεια τῶν σωμα-
τικῶν δυνάμεων. Τέλος δὲ, εἰς πολλα
σχολεῖα μας, ἀκόμη καὶ εἰς τὸ Γυμνά-
σια, ἀκόμη καὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ὁ
μαθητῆς καίτι τὸν ρόλον στοιχείου πα-
θητικῶ καὶ κραιθηνίου, δεχόμενος ἐκ
τοῦ προσφῆρι ὁ διδάσκαλος, χωρὶς νὰ
τοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ σκεφθῇ, κα-
θήμενος, ὅπως εἰπαί, μὲ σταυρωμένα
χέρια ἐπὶ τοῦ θρανίου, ἐνῷ ὁ διδάσκα-
λος τοῦ διοχετεύει τὴν γαινοῦ, ὅσαν ἡ
γαινοῦ νὰ ἦτο νερό, ποῦ νὰ κατακυλᾷ
μόνον τοῦ κάτω τοῦ διανοητικῶ λάρυγγ-
ος τοῦ μαθητοῦ—καὶ ὅλα αὐτὰ μολονότι
οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνας διαρκῶς ἐτόνιζον
εἰτι ἐκπαιδεύσεις εἶναι αὐτο-ἐκπαιδεύσεις,
εἰτι ἡ αὐτοενέργεια τῶν μαθητῶν πρέπει
νὰ εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς ἐκπαιδεύσεως, εἰτι
ὁ διδάσκαλος πρέπει νὰ περιορίζεται εἰς
τὸ νὰ παρακινῇ τὸν μαθητὴν νὰ σκέπτα-
ται μόνος του, ἀντὶ νὰ τοῦ μεταδῆξῃ
γαινοῦ καὶ γαινοῦ, ἢ ὅπως ἔλεγεν ὁ
Σωκράτης, εἰτι ὁ διδάσκαλος δὲν γαινοῦ
ἰδέας ἑαυτοῦ, ἀλλ' εἶναι μαῖα ποῦ φέρι
εἰς τοκετὸν τὰς ἰδέας τοῦ μαθητοῦ του.

Καὶ ἀν ὅλα αὐτὰ τὰ ἐλησημονήσομεν
ἡμῖς οἱ Ἕλληνας τὰ ἀνεύρον ὅπως οἱ
Ἀμερικανοί, ὅπως ὅπως εἰς πολλα ση-
μεῖα οἱ Ἀμερικανοὶ δύνανται νὰ θεωρη-
θοῦν ὡς οἱ κληρονόμοι τοῦ ἀρχαίου Ἑλ-
ληνικοῦ ἐκπαιδευτικοῦ πνεύματος.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΑΥΣΤΡΙΑ

Ἐπειδὴ ἡ ὀκονομικὴ κατάστασις τοῦ
Δῆμου Βιέννης εἶναι εὐχάριστη, ἢ ἕση
τῶν δασκάλων τοῦ Δῆμου ἦταν σχετικὰ
καλὴ εἰς τὸν Ἰούνιον τοῦ 1925. Μὰ παρ'
ὅλα αὐτὰ οἱ δασκάλοι διεξάγουσι αὐτοί
—ὅπως καὶ ὅλοι οἱ Ἀδουτριακοὶ ὀπάδ-
ληλοι—ἀγῶνα γαῖ ἀξίτησιν τοῦ μισθοῦ
τοῦ ἀνάλογον μὲ τὸ κόστος τῆς ζωῆς.
Οἱ διδάσκαλοι κληρώνονται ἐκεῖ καλύ-
τερα ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους ὀπαλλήλους.
Καὶ αὐτὸ γαῖτι ὁ Gloeckel καὶ ὁ Seitz
(Πρόεδρος τοῦ Σχολικοῦ Συμβουλίου καὶ
Δῆμαρχος τῆς Βιέννης) ἔχουν διατελέσει
ἀλλῃ φορὰ δασκάλοι καὶ εἶσι ἰνδιαφέ-
ρονται γαῖ τοὺς καληροῦ συναδέλφους τῶν.

Ὁ Δῆμος δημοσιεύει ἀπὸ καιροῦ καὶ καιροῦ
ἐκθέσεις, ποῦ ἐξαιρουσιν τὴν καλὴ ὀκ-
νομικὴν κατάστασιν τῆς Βιέννης.

Αὐτὸ εἶχε ἀποτέλεσμα νὰ παραστοῦν
οἱ ὀπάλληλοι μὲ διεκδικήσεις ἀξίτησεων.
Ὁ Δῆμος τὰς ἀποδέχτηκε κατὰ τὸ περισ-
σότερον, μὰ ἀνοοῦσε μόνον τὰς ἀνώτε-
ρας κατηγορίας. Μὰ ἀργότερα ὁ τρόπος,
ποῦ διακανονίζονταν αἱ διεκδικήσεις τῶν
ἀξίτησεων ἀλλάξε ρικτικὰ, γαῖτι τὰ ἀνώ-
τερα μέλη τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου μὲ
τὴν ψήφισιν τῆς ἀποφάσεως, ποῦ ὀνομά-
στηκε Bindungs Klausel καθιέρωσαν
τὴν ἀποψη νὰ μὴ πληρώνη κανένας Δῆ-
μος τοῦ δασκάλου τοῦ περισσώτερον ἀπὸ
τὸ Κράτος.

Τὸ Κράτος, ποῦ κληρώνει τὰ 25 οἱ
τοῦ μισθοῦ τῶν δασκάλων ἐπιδάρουν
τόρα γαῖ τὸ συναιτικὸν ποσὸ τῶν ἀξί-
τησεων καὶ ταμεῖα τῶν Δῆμων.

Ὁ ἀποτέλεσμα τοῦ ψηφίσματος, γαῖ
τὸ ὅποιο μιλῶμε παρακῶνε σημειώθηκε

μιά προσπάθεια να μείνουν χωρίς αδεί-
σεις οι μισθοί των δασκάλων.

Καταλαβαίνει κανείς εύκολα, πως
ύστερα από αυτά η κατάσταση αρχίζει
να γίνεται όξυντον.

ΙΡΛΑΝΔΙΑ

Η ένωση των δασκάλων έκανε το έτη-
σιο συνέδριό της τον περασμένο Άπριλη
στο Cior.

Ο Πρόεδρος Murphy έπισκοπώντας
την εξέλιξη της Παιδαγωγικής επιστήμης
ώ; τις μέρας μας διεπίστωσε την καθυ-
στέρηση της Ιρλανδίας στην επιστημο-
νική βιομηχανική και γεωργική πρόοδο
καθυστέρηση, που δεν δικαιολογείται από
τις προτερήματα τα διανοητικά του Ιρ-
λανδικού λαού που δεν μπορούν να πα-
ραβληθούν προς τα προτερήματα όποιου-
δήποτε άλλου λαού.

Ο Murphy μιλώντας για την παιδαγω-
γική μόρφωση των δασκάλων πρότεινε
την καθιέρωση διπλώματος, που θα παίρ-
νεται ύστερα από ειδική προπαρασκευή
τεσσάρων χρονών (δύο στο Διδασκαλείο
και δύο στο Πανεστήμιο).

ΙΟΥΝΔΙΑ

Τον Σεπτέμβριο του 1925 η Κυβέρνηση
άρνήθηκε να έγγράφη στον προϋπολο-
γισμό του 1926 την αύξηση του μισθού.
Η S. A. F. που είναι η σπουδαιότερη
όργανωση των δασκάλων κινήθηκε για να
διαμαρτυρηθεί ενεργητικά, για την άδια-
φορία που δείχνουν οι αρμόδιοι παραμε-
λώντας τα συμφέροντα των δασκάλων.
Για δεύτερη φορά στο τέλος του 1925
η Κυβέρνησις δεν παρουσίασε στη μέση
το ζήτημα παρουσιάζοντας, όπως έπεξε
τις απαραίτητες πιστώσεις για τις αυ-
ξήσεις στον προϋπολογισμό του 1926-27.
Αδιαφόρησαν άλλη μια φορά για τους
δασκάλους. Έτσι αυτοί δυσαρεστηθήκαν
κι άποφάσισαν να άγωνισθούν για την
έκπαιξη των απόψεών των. Ο ύκουρ-
γός της Παιδείας έδηλωσε, πως θα χορη-
γήσει μια «προσωρινή» άποζημίωση με
όχι γρηγορότερα από το 1927! Το ποσό,
που χορηγείται για της αυξήσεις είναι
44,443,000 κορώνες (ένα δολάριο κάνει
σχεδόν 4 κορώνες). Αν αυτό προστεθή
στο κονδύλιο που είναι σε χρήση (69,
640,000 κορώνες) βγαίνει ένα ποσό από
114 063,000 που, θα ίκανοποιήσει έκω-
σθήκοτε 26,000 δασκάλους και δασκάλες.

Ο δάσκαλος Nis Helgerm μέλος της
έπιτροπής που συστήθηκε για να μελε-
τήσει το ζήτημα των μισθών δημοσίου
μιας προσοούρα με τον τίτλο «Κράτος
και δημοδιδάσκαλοι». Μ' αυτήν εκθέτει
το ζήτημα σ' έλευ του τις γραμμές. «Η
όργανωσις S.A.F. τύπως τη προσοούρα
αυτή και την έστειλε σ' έλους τους δα-
σκάλους, πολιτικούς κλπ.

Η κατάσταση βρίσκεται σε κρίσιμο
σημείο, με δίδαζε πολλά στους δασκά-
λους. Ο Ruben Wagnsson βουλευτής
και δάσκαλος, μαζί μ' άλλους βουλευτές
πρότειναν να γραφή ή «προσωρινή»
άποζημίωση, στον προϋπολογισμό του
1926-27 και να χορηγηθή έφέτος.

Μά θα γίνη άποδεκτή ή πρόταση αυτή,
που και έφρουσε ρίχτηκε στη μέση από
τον ίδιο συνάδελφο β.υλευτή;

W.

Η επαγγελματική και οι-
κονομική κατάσταση του δη-
μοδιδασκάλου θα περαιώσει
συντομότερα το έργο σου,
Κύριε Πρόεδρε της Δημο-
κρατίας.

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΠΡΟΣ
ΤΟ Α' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ
ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Το παλαιότερον έγγραφον άποστέλλη
προς το Συνέδριον των Γεω-
ργικών Συνεταιρισμών.

Η Όμοσπονδία των δημοδιδασκάλων
της Ελλάδος, πιστεύουσα άφ' ένδς μόν,
δτι αξιόλογος γεωργική πρόοδος και
πραγματική ανάπλασις του γεωργικού
μας κόσμου μόνον έπι όγιους και συγ-
χρονισμένης λαϊκής εκπαίδευσως δύνα-
ται να στηριχθή, άφ' έτέρου δε, δτι ά-
νόψωσις της λαϊκής παιδείας εις σφαίρας
φωτεινάς και δημιουργική δράσις του
λαϊκού σχολείου δια της πολιτικού συν-
δρομής του άγροτικού κόσμου της Έλ-
λάδος δύναται κατά το πλείστον να έπι-
τευχθή, πέμπει θερμάτοιν άδελφικών
χαίρεισμών προς το Α' Πανελλήνιον Συ-
νέδριον των Γεωργικών Συνεταιρισμών
και δι' αυτού προς άπαντας τους ήλιο-
καείς άγρότας της Ελλάδος, οι όποιοι αύ-
λακύνουν δια του τιμιού έθρότός των το
πλουτοφόρον χόμα της χώρας μας.

Η Διδασκαλική Όμοσπονδία οδδαμώς
άμφιδέλλουσα, δτι το Α' Συνέδριον των
Γεωργικών Συνεταιρισμών της Ελλάδος,
οιοθετούν εκθύμως τάς άπόψεις του δη-
μοδιδασκαλικού κόσμου της χώρας θέλει
τάξη ταύτας μεταξυ των πρώτων και ού-
σιωθεστέων σκοπών της ώφελιμωτάτης
δράσεώς του, εύχεται ολοψύχως την ολο-
κληρωτικήν έπιτυχίαν των έργασιών του
Συνεδρίου.

Άφ' έτέρου διαδηλοει την πίστιν, δτι
δια μιας έμπνευσμένης γεωργικής και
εκπαιδευτικής πολιτικής και δια στενο-
τάτης συνεργασίας άγροτών και δημοδι-
δασκάλων θέλει έπιτευχθή πολυ συντό-
μως ή άκαλλαγή του δημοδιδασκαλικού
και γεωργικού κόσμου από τα πρώτο-
γωνα και άναχρονιστικά μέσα καλλιερ-
γείας πνεύματος και ήγης και πραγματο-
ποιηθή ή άληθινή εκπαιδευτική και
γεωργική αναγέννησις του τόπου, άνα-
γέννησις εκ της όποιας έξαρτάται ή
έθνική εύρωστία και ή εύημερία της
Χώρας.

Ο Πρόεδρος Ο Γ. Γραμματέας
N. ΠΡΟΚΟΠΙΔΗΣ Ε. ΠΑΡΑΣΧΗΣ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΠΡΟΣ ΜΙΜΗΣΙΝ
ΠΡΟΣ
ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ

Άημοσιεύοντες παλαιότερον την έπιστολήν
των εις το Πανεπιστήμιον μετεμπαιδευο-
μένων συναδέλφων, αλοθανόμεθα ύπο-
χρέωσι να συγχαρώμεν αυτούς δια την
ώρασαν πρωτοβουλίαν των, ή όποια άσφα-
λώς θα εκτιμηθή δρόντως παρ' όλων των
συναδέλφων.

Άγαπητοί συνάδελφοι,

Η συναίσθησις της ύποχρεώσεως να
συνεισφέρωμεν τάς δυνάμεις μας εις τον
κοινόν άγώνα μας έπιβάλλει να ταχθώ-
μεν όλοι παρὰ το πλευρόν της Όμοσπον-
δίας μας. Με την άπόφασιν να ύποστη-
ρίζωμεν όλοι την καθόλου δράσιν της
Όργανώσεώς μας, διδομεν πρώτοι το
παράδειγμα έγγραφόμενοι όμαδικώς συν-
δρομηται του «Διδ. Βήματος», και κά-
μνομεν Εκκλησίαν προς έλους σας, άνα-
ξαρτήτως κατηγοριών και φύλου, να ένω-
θώμεν κάτω από την σημαίαν της Όμο-
σπονδίας μας, με την πεποιθήσιν δτι μό-
νον ήνωμένοι εις τον κοινόν άγώνα θα
έπιτύχωμεν την ήθικην και οικονομικήν

μας άποκατάστασιν και την έξύψωσιν
του Λαϊκού σχολείου.

Έν Αθήναις τη 12η Μαΐου 1926

Οι έν τω Πανεπιστημίω
μετεμπαιδευόμενοι δημοδιδάσκαλοι
Ίωάν. Εύαγγελίδης, Άημ. Τράκας, Νικ. Άραγο-
νίας, Θεοδ. Άποστολάκος, Γ. Μανιατάκος,
Άνδρέας Γ. Στέγος, Βασίλ. Παπιάς, Ίωάν.
Δέλος, Άημ. Μαντζίλλας, Άημ. Βάντζιος, Α-
λέκος Αλεξόπουλος, Άνθή Λιοσιάνου, Γιώργ.
Έμμανουήλ, Στάμος Γούκας, Γεώρ. Χρόνης,
Γιώργης Μιχαλόπουλος, Χρ. Παπαγιωάννου-
λος, Άημ. Νικαυίλλας, Γ. Γεωργίου, Σταμ.
Βιστορά, Γεώρ. Παπαϊωάννου, Καρολίνας,
Μαρ. Λιουδάκης, Μανόλης Σαορη;, Παναγ.
Παυλοπούρος, Έλένη Μαρκοπούλου Πολυτίμη
Μπαλιουδάκη, Ίω. Ζωγραφάκης, Άννα Πα-
πανόλα, Ζη. Κοτοίκης, Άθων. Κάμηης,
Στέφ. Έμμανουήλ, Κυριάκος Παπαδημητρίου,
Κώστας Σιωμάλας. Άνδρέας Παπαδόπουλου, Γ.
Κούβασης, Μάρκος Σιγάλας, Είρ. Ίσακίτζα,
Κωνσ. Αλαφογιάνης, Έυτυμία Χαϊδοίλη,
Γεωργία Γιακουμή, Σμαρ. Άναστοπούλου,
Εύσταθ. Παπαδόπουλος, Σωτήριος Γούκος,
Έπαμ. Γνωβίτας, Νικόλ. Κανόλας, Ν. Θ.
Μπασιλόπουλος, Κ. Σιαουρίδης, Χαρ. Οικονο-
μοίδου, Ίωάν. Κίτσος, Ίωάν. Τσιτσιπάνης
Μάρη Κωνσταντίνα, Γ. Γ. Σαορη;, Άναστ.
Χέλλας, Νικόλ. Παλατιός, Άημητρ. Βο-
λιώτης, Βασ. Παρλαβάντις, Νικόλ. Σιάκος,
Κων/νίτος Παπαγεωργίου, Ίωάν. Χατζέπουλος
Χριστόδ. Χατζής, Άναστασία Μαλανδράκη.

ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΙΣ
ΠΕΡΙ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΩΝ
ΒΙΒΛΙΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

1) Η γλώσσα των αναγνώστικων
δφείλει να είναι άπλη, εύληπτος και
άπληλαγμένη ιδιωματούμων, άρχαϊσμών
και ξενισμών. Αναχωρούσα δε εκ της
οικογενειακής γλώσσης, της και άνταπο-
κρινομένης προς την πραγματικήν ζωήν
του παιδός, δφείλει να χωρή βαθυηρόν
φυσικώς, άδιάστωσ και μεθοδικώς εις
την άπλουστέραν μορφήν, της έπισήμοι
του έθνους γλώσσης (ή της γλώσσης της
λογίας παραδόσεως), ώστε σταθερως από
τάξεως εις την τάξιν να προάγεται και
πλουτίζεται ή άρχικώς πτωχή και έν
καλλοίς πληθμελής γλώσσα του παιδός
και ο άπόφοιτος του έξατάκτου δημοτι-
κού σχολείου να δύναται ού μόνον να
κατανοή εύχερως την γλώσσαν του τό-
που, των νόμων και του δημοσίου βήμα-
τος, αλλά και κατά το μάλλον ή ήττον
δρῶσως και εύληπτως να διατυπώη προ-
φορικώς και έγγράφως έν ταύτη τα δια-
νοήματα αύτου.

Θά γίνηται έπομένως χρῆσις των κοι-
νοτέρων και καθολικωτέρων στοιχείων
της καθωμιλημένης και των λέξεων των
εκ της λογίας παραδόσεως εισαχθεισών
και καθολικευθεισών εις τον καθ' ήμέραν
λόγον της άνεπτυγμένης κοινωνικής τά-
ξεως (ως παράδει- κλίτων, κάτωμα- δάκε-
δον, κόκκαλον- όστουν, ψάρι- ίχθύς, γε-
ρόν- ύδωρ, μήτηρ- ρίς κτλ.), όπου δε υ-
πάρχουσι πολλά συνώνυμα εξ ίσου κοινά
(ως κόρτα- θύρα, τσοκάνης- βρακός, βάρ-
ακ- λέμβος, τεμπέλης- όκνηρός, τσιγκού-
νης- φιλάργυρος κτλ.) θα άποφεύγονται
έπιμελώς τα ξενικά- όπου δε άπαντάσι
δύσφοροι τύποι λέξεώς τινος (ως μητέρα-
μήτηρ, πατέρας- πατήρ, παιδί- παιδίον,
φίχα- θρίξ, πέδι- πούς, χέρι- χείρ, γρά-
φουν- γράφουσι, έγραφα- έγραφοι) όα
ίνηται κατ' άρχάς χρῆσις του συνηθε-
τέρου τύπου.

Ορθογραφία δε των μόν κοινών λέξεων
είτε της καθωμιλουμένης και της έπισήμοι
γλώσσης θα τηρηθή ή ιστορικώς ήμιν πα-
ραδεδομένη και ήδη έν καθολική χρῆσεί
ούσα, των δε λέξεων των μόνων της καθω-
μιλημένης ή ύπό της γλωσσικής έπι-
στήμης πασαδεδομένης ως όρθῃ.

Τό έργο των Κυβερνητών
διευκολύνεται, άν εκτιμή-
σουν όπως πρέπει τον δημο-
διδάσκαλον.

ΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ Η. ΓΕΝ. ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Δαγλῆς (Πρ. Συν.) ζητεί ν' αναγνωρίσῃ ὁ ἀντιπρόσωπος Θεο)νίκης τὴν πλάνην του καὶ νὰ προσέβῃ εὐκρινῶς μετανοῶν.

Παπαδόπουλος (Κοζάνη). Ἐπικρίνει τὴν στάσιν τοῦ Συλλόγου Θεο)νίκης, ὅστις ἀπεχώρησεν κερσοὶν ἀπὸ τὴν αἰθούσαν τῶν συνεδριάσεων, μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ τορπιλίσῃ τὰς ἀποφάσεις τῆς Ζ' Συνελεύσεως, διότι δὲν ἦσαν σύμφωνοι μὲ τὴν γνώμην του. Διὰ τοῦτο ἤρξατο τὴν ἀντίδρασιν μὲ μανιφέστα καὶ κατηγορίας ἐναντίον τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἄλλων Συλλόγων, διότι, δῆθεν, κατεπρόθεον τὰ συμπέροντα τῶν συναδέλφων τῶν. Ἐπειτα, λέγει, ὁ Σύλλογος Θεο)νίκης, ὡς μειοψηφία, νὰ ὑποκύβῃ εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς πλειοψηφίας καὶ νὰ ἐνισχύσῃ αὐτάς, διότι εἶσι μονάχα ἡμῶρες νὰ νοηθῇ Ὁργάνωσις καὶ Συνέλευσις. Ἄλλως, καὶ ἡ παρούσα καὶ αἱ μετέπειτα Συνελεύσεις ματαιοπονοῦν.

Λεοκάρης (Ἀνασσαλίτης). Ἡ πολιτεία τοῦ Συλλόγου Θεο)νίκης ὑπέστη ἐγκληματικὴ καὶ παρεβλάψε τὰ ὕψα συμπέροντα τοῦ Κλάδου. Ἐν τούτοις, φρονεῖ, πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸς ὁ Σύλλογος, ἀφοῦ προηγούμενος δηλώσῃ κατηγορηματικῶς καὶ ἀναλόβῃ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ σταθμίσῃ εἰς τὸ μέλλον τὴν δράσιν του σύμφωνα μὲ τὰς ἀποφάσεις τῆς Συνελεύσεως.

Δελιπέτρος (Ἀθηναῖος). Ἐγκρίνει τὴν ἐνέργειαν τοῦ Δ. Συμβουλίου, μὴ παραλαβόντος τὸ ἔμβλημα τοῦ παλαιοῦ Συλλόγου Θεο)νίκης, συμφωνοῦν πληρῶστα μὲ τὸ ἄρθρ. 11 τοῦ Καταστατικοῦ. Κατακρίνει τὰς ἐνεργείας τοῦ Συλλόγου τούτου καὶ προσθέτει, ὅτι ὁ ἀντιπρόσωπος του δὲν ἠδυνήθη νὰ κατακρίσῃ τὴν Συνέλευσιν περὶ τῆς εὐκρινῶς μετανοίας του, διότι παρουσιάσθη ὡς ἀπολογούμενος, ἀλλὰ ὡς ἐλέγχων. Θὰ ἴθελαι λέγει - νὰ τὸν συγχωρήσῃ, ἀλλὰ δὲν τοῦ τὸ ἐπιτρέπει ἡ συνείδησίς του. Δὲν δύναται ἐπομένως, οὔτε δικαιῶται νὰ τυχῇ συγχώρησις.

Δημιουργεῖται θόρυβος καὶ πολλοὶ ἀντιπρόσωποι ζητοῦν νὰ λήθῃ ἡ συζήτησις, γονόμενος δεκτοῦ καὶ τοῦ Συλλόγου τούτου.

Οἰκονομίδης (Λακωνικῆς). Εἰς ἐπέμβρασιν τοῦ κ. Δημητράτου, Ἀντιπροέδρου τῆς διοικήσεως, φρονεῖ, ὅτι δὲν δύναται τὸ Δ. Συμβούλιον νὰ μετέβῃ τῶν συζητήσεων, εἰμὴ μόνον ἐρωτώμενον.

Δημητράτος (Ἀντιπρ. Ὁμοσπονδ.). Ἀπορεῖ διὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ προλαλήσαντος καὶ λέγει, ὅτι πρῶτῃν φορᾶν τίθεται εἰς Γεν. Συνέλευσιν τὸ ζήτημα, ἂν δύναται τὸ Δ. Συμβούλιον νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὰς συζητήσεις.

Δαγλῆς (Πρ. Συνελ.). Ἀναγινώσκει τὸ 33ον ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, τὸ ὅποιον καθορίζει τὰ πράγματα.

Ρουχωτῆς (Πρ. Ὁμοσπονδίας). Ἀπορεῖ, διότι τίθεται ἐρώτημα, ἂν δικαιῶται ν' ἀπαντᾷ τὸ Δ. Συμβούλιον ἐπὶ ἐρωτημάτων κατηγοριῶν.

Δημητράτος. Τὸ ζήτημα, λέγει, τοῦ παλαιοῦ Συλλόγου Θεο)νίκης πρέπει νὰ ἐξετασθῇ ἀπὸ εὐρύτερας ἐννοίας καὶ ὄχι ἀπὸ στενωτέρας ἀπόψεως, ὡς ζήτημα Συλλόγου Θεο)νίκης. Πρέπει νὰ ἐξετασθῇ ἂν αἱ ἐνεργεῖαι τοῦ Συλλόγου τούτου δὲν κλονίζον ἐκ βάθρων αὐτὴν τὴν ὑπαρξίν τῆς Ὁργανώσεως. Μὲ τῶσαυτάς ἐνεργείας εἴσονται νὰ δημιουργηθῶσιν κατάστασις, σαλευσοῦσαν τὸ θεμέλιον, ἐπὶ τῶν ὁποίων πρέπει νὰ στηρίζεται ἡ ὑπαρξὶς καθῆς ὀργανώσεως.

Εἰς καθῆ Ὁργάνωσιν καὶ εἰς καθῆ ὀμοδικὴν λειτουργίαν παρουσιάζονται διαφωνίαι καὶ οὐδαμῶς λαμβάνονται ἀποφάσεις ἐπισημοῦσαι ζητημάτων καμψηφῶν. Ἄλλοιμον δέ, ἂν δὲν ὑπέρχον ἀντιγωνίαι, ὅπως οὐδέμια πρόδοσις δύναται νὰ νοηθῇ. Πρέπει λοιπὸν ἀπ' αὐτῆν τὴν ἀρχὴν νὰ ἐκπινοθῶσιν, σεβόμενοι τὰς ἀποφάσεις τῆς πλειοψηφίας.

Μ' ὅλα ταῦτα, ἐνῶ εἶχον τῶσαυτάς ἀποφάσεις, πολλοὶ ἢ ὀλίγοι εἴ ἤμῃν εἴματα διαθετημένοι νὰ ἐπιβάλλωμεν τὰς ἀτομικὰς μᾶς

γνώμας, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἀποτελοῦν αὐταὶ μετὰ τῶν γνώμων τῶν ἄλλων τὴν πλειοψηφίαν.

Ἐπομένως πρέπει νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὸν ὄρον, ὁ ὅποιος θὰ ἔχη ὡς ἐκαστοῦσθμα τὸν σεβασμὸν τῶν ἀποφάσεων τῆς Συνελεύσεως καὶ διὰ τοῦτο ὁ Σύλλογος Θεο)νίκης πρέπει νὰ μὴ ἀσκήσῃ δικαιώματα κατὰ τὴν παρούσαν Συνέλευσιν, διὰ νὰ μᾶς δώσῃ ἐγγύγια καλῆς πίστεως καὶ μάλιστα τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν τῆς Συνελεύσεως πρέπει νὰ ἐγκρίνῃ καὶ Συνέλευσις τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου τῆς Θεο)νίκης. Δὲν θὰ εὐρίσκατο - λέγει - ἔθῃ ὁ σύλλογος αὐτός, ἀν ἐπετύγχανον αἱ ἐνεργεῖαι του περὶ ἰδρύσεως δευτέρας ὀμοσπονδίας ἐν Θεο)νίᾳ.

Ἡ Συνέλευσις πρέπει νὰ δώσῃ μᾶθημα μὲ μίαν ἀπόφασιν τῆς εἰς καθῆ Σύλλογον, ὁ ὅποιος θὰ θελήσῃ μελλοντικῶς νὰ ἀντιταχθῇ εἰς ἀποφάσεις Συνελεύσεως. Ἐτοὶ σκοπιμὴ ἢ Συνέλευσις, ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ προστατήσῃ τὴν ὀργάνωσιν.

Μαργαρίτης (Ζακύνθου). Πρέπει, λέγει, νὰ γίνῃ εὐρεία συζήτησις ἐπὶ τοῦ ζήτηματος αὐτοῦ, γὰρ νὰ μωρῶσομεν καὶ ἔχωμεν κοινὴν Ὁργάνωσιν. Ἡ δρᾶσις τοῦ Συλλόγου τούτου ὑπέστη Ἀντισυμβαλλοτικὴ καὶ πρέπει νὰ τιμωρηθῇ, διὰ τὸ δοθῆ μᾶθημα καὶ διὰ τὸ μέλλον.

Δαγλῆς (Πρ. Συνελεύσεως). Ἐθαρεῖ τὴν συζήτησιν περαιωθῆσθαι καὶ ὑποβάλλει πρότασιν, ἥτις, μετὰ συζήτησιν, διατυποῦται ὡς ἑξῆς: Ἡ Συνέλευσις, μετὰ τὰς δηλώσεις τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ παλαιοῦ Συλλόγου Θεο)νίκης, ὅτι δὲν θὰ ἐπαναλάβῃ ἐνεργείας, ἀντιθέτως πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῶν Γεν. Συνελεύσεων, δέχεται τὴν συμματοχὴν τῶν εἰς τὴν Ὁμοσπονδίαν καὶ προβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν Διάταξιν.

Ἡ πρότασις γίνεται καμψηφῶς δεκτὴ καὶ λύεται ἡ συνεδρίασις, διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην.

Κατὰ τὴν μετασημφομένην συνεδρίαν δίδεται ὁ λόγος εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Ὁμοσπονδίας, ὁ ὅποιος ἀναγινώσκει τὴν ἐκθεσιν τῶν πεπραγμένων τοῦ Δ. Συμβουλίου.

(Ἡ ἔκθεσις ἀγγλιστικῶς εἰς τὸ ὄπ' ἀρ. 75 φέλλων τοῦ Δ. Β.)

ΗΜΕΡΑ ΤΡΙΤΗ (17 Ἀπριλίου).

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ὁμοσπονδίας ἐξακολουθεῖ ἀναγινώσκων τὴν ἐκθεσιν τῶν πεπραγμένων.

Μετὰ τοῦτο δίδεται ὁ λόγος εἰς τὴν ταμίαν τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐλένην Ρέπουλη, ἡ ὁποία ἀναγινώσκει τὸν ἀπολογισμὸν τῆς Ὁμοσπονδίας ἀπὸ 20 Μαρτίου 1925 ἕως 31 Μαρτίου 1926, ὁ ὅποιος ἐγκρίνεται ἀπὸ τὴν Συνέλευσιν.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις διὰ τὸ ἀπογευμα.

Ἐπαναλαμβάνομένης τῆς συνεδριάσεως τὸν λόγον ἔχει ὁ Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως.

Ἀπόγευμα Σαββάτου 17 Ἀπριλίου 1926

Πρόεδρος. Ἐπαναλαμβάνεται ἡ Συνεδρίασις.

Κύριοι Συνάδελφοι, πρὶν εἰσελθῶμεν εἰς τὸ θέμα τὸ σημερινὸν θὰ εἰς ἐκθεσὶν τι ἐκάμαμεν, ὅταν ἐφύγαμεν ἀπὸ τὴν κριτικὴν συνεδρίαν. Ἀφοῦ, ὅπως γνωρίζετε, προχθὲς εἴχονμεν ἐλάγει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, διὰ τὸ συναντήσωμεν τὸν κ. Ὑπουργόν, αἱ ἀναγγελλόμεναι εἰς αὐτὸν τὴν ἑσπέρην τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνελεύσεώς μας, καὶ νὰ παρακαλέσωμεν αὐτὸν νὰ μᾶς τιμῆσῃ μὲ τὴν παρουσία του, καὶ δὲν τὸν ἤδραμεν ἐκεῖ, ἐπιγινόμενος πάλιν, ὅπου εἴδαμεν τὸν κ. Τριμηναρχὸν, ὁ ὅποιος μᾶς εἶπεν ὅτι τὴν ὥραν αὐτὴν ἐργάζεται ὁ κ. Ὑπουργός, καὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μᾶς δεχθῇ. Ἐλάτε, μᾶς εἰς εἰς τὰς 11, ἐκτὸς ἂν θέλητε νὰ διαβιβάσῃτε εἰς μὲν τὴν παράκλησιν αὐτῶν. Τὸν παρακαλέσωμεν πρᾶγματι νὰ διαβιβάσῃ τὴν παράκλησίν μας ταύτην, καὶ νὰ λάβωμεν γνώμην τῆς ἀπαντήσεως τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. Συγχρότως ἠραστήθημεν, ἐὰν εἴχονμεν ἀδείας καὶ πόσον ἡμερῶν ἀδεία χρειάζεται δι' ἕκαστον

συνάδελφον. Ἀκητήθημεν, ὅτι οἱ πλείστοι τῶν κ. Ἀντιπροσώπων ἀρῆσαν αἰτήσεις πρὸς τοὺς κ. Ἐπιθεωρητὰς καὶ ἐφυγαν, ἀπέχοντες ὅτι, ὅπως συμβαίνει πάντοτε, θὰ δοθῇ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ ἡ σχετικὴ ἀδεία, Ὁ κ. Τριμηναρχὸς μᾶς ὑπέσχεθη ὅτι θὰ εἰληγηθῇ νὰ δοθῇ 15θήμερος ἀδεία. Μὲ αὐτὴν τὴν ἐντύπωσιν ἐφύγαμεν χθὲς. Σήμερον, ὅταν πάλιν ἐπιγινόμενος νὰ ἴδωμεν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν χρεαστῶν μας ἐνεργειῶν, παρουσιάσθημεν ἐνώπιον τοῦ κ. Τριμηναρχοῦ καὶ ἐζητήσαμε τὴν ἀπάντησιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. Ἄλλὰ ὁ κ. Τριμηναρχὸς μᾶς εἶπεν ὅτι εἴδον ἠγνόησον, ὁ κ. Ὑπουργός εἶναι δυσηρησθημένος, καὶ ὅτι ἀγνοῶν τὴν συνέλευσιν μας, δὲν θὰ μᾶς εἰδέχτο. Τοῦτο μᾶς ἐπέκλιθε, διότι ἡμεῖς γνωρίζομεν ἀπὸ δήλωσιν τοῦ Προέδρου τῆς Ὁμοσπονδίας ὅτι ἔχει ἀποβληθῆ αἰτίαι πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, γνωρίζουσα πρὸς αὐτὸ τὴν σύγκλησιν τῆς Συνελεύσεώς μας ταύτης.

Ρουχωτῆς. Ὑπ' ἀριθμὸν 72 τῆς 8ης Ἀπριλίου 1926.

Πρόεδρος. Μᾶς προσέθεσαν ἐπίσης, ὅτι ὁ κ. Ὑπουργός ἐζητήσας τὸ ὄνομα τῶν κ. Ἀντιπροσώπων, ἵνα μᾶθῃ πᾶς καὶ μὲ πῶσαν ἀδειαν ἐγκατέλειψαν τὰς θέσεις των καὶ ἕνας-ἕνας θὰ κληθῇ εἰς ἀπολογία. Παρακαλέσωμεν τὸν κ. Τριμηναρχὸν ὅπως παρουσιάσῃ τὸ Πρόσθετον τῆς Συνελεύσεως πρὸς τὸν κ. Ὑπουργόν, καὶ ἐκθέσῃ πρὸς αὐτὸν πᾶς ἔχουσι τὰ πράγματα ἀκριβῶς. Ὁ κ. Ὑπουργός ὅμως ἐν τῷ μεταξύ εἶχε φύγῃ.

Μᾶς διεβεβαίωσε ὁ κ. Τριμηναρχὸς ὅτι θὰ λυθῇ τὸ ζήτημα ἐὰν ἐκθεσωμεν τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους ἐφύγαμεν ἀνευ ἀδείων. Ἀπὸ ἐκεῖ μετέβημεν εἰς τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον, διὰ νὰ παρακαλέσωμεν ἐπίσης αὐτὸ, ἐὰν εὐαρεσθῆται νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Συνέλευσιν, καὶ ν' ἀναφερθῶμεν συγχρότως, ὅτι τὰ θέματα τὰ ὁποῖα μᾶς ἀπασχολοῦσι δὲν εἶνε ἐκπαιδευτικῆς φύσεως. Ἄλλὰ καὶ ἐκεῖ εὐρόμεν μίαν στάσιν ὅτι εὐνοικίην δι' ἡμᾶς. Παραπονοῦντο ὅτι ἡ Συνέλευσις δὲν ἐκάλυψε αὐτὸ, ἐνῶ προηγουμένως ἐκάλυψε ἄλλως. Τοῦτο μᾶς ἐπέκλιθε περισσότερο, διότι ἡμεῖς γνωρίζομεν ὅτι Προεδρεῖον, ὅτι οὐδένα ἐκάλυψε, ἐκτὸς ἂν ἐνόμισαν ὅτι ἡμεῖς ἐκάλυψεμεν ἱτὸν κ. Κακοῦρον καὶ τὸν κ. Πάλλην οἱ ὁποῖοι ἴλθον προχθὲς χωρὶς νὰ τοὺς εἴη καλέσει κανεὶς.

Παραεγγήθεις βίβλια. Εἴπαμεν ὅτι ἤλθομεν προχθὲς καὶ χθὲς, καὶ ἐπανερχόμεθα καὶ σήμερον ἐκεῖθι δὲν εὐρόμεν κανένα πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν. Διεμαρτυρήθημεν ὅτι οὐδένα ἐκάλυψε. Φαίνεται ὅτι ἐπίσειθ ὁ κ. Βολωνάκης ὁ ὅποιος μᾶς ἐτόνευσε ὅτι δὲν ἐπιθυμῇ νὰ παρασύρῃται ὁ κλάδος ἀπὸ τὰς γνώμας τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ ἄλλου, καὶ νὰ μὴν ἀποφασίσῃ πρᾶγματι τὰ ὁποῖα δὲν ἐπιτρέπονται καὶ δὲν συμφέρουσιν εἰς τὸν κλάδον κ. χ. χθὲς ἀπεφασίσαι, μὴ εἶνε, πρᾶγματι ἀντίθετα πρὸς τὰς γνώμας τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. Ἄλλὰ κ. Ἀντιπρόσωποι τι ἀποφάσεις ἐλήφθη ἀφοῦ προχθὲς δὲν συναζητήσαμεν τίποτε; Ἐπὶ ποίῳ ζήτηματι; Διεμαρτυρήθη καὶ πάλιν.

Ρουχωτῆς. Μήπως ἦτο κανένας μέσα στὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον, τὴν ὥραν ἐκεῖνην;

Πρόεδρος. Παρίσταντο πολλοί. Δὲν τοὺς γνωρίζω ποῖοι ἦσαν. Ὅταν μὴ εἶπεν ὅτι ὁ κλάδος δὲν πρέπει νὰ παρασύρῃται κτλ. μὴ ἔφαρκε ἀγανάκτησιν.

Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον εἶπον, τότε, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον πρέπει νὰ γνωρίσῃ ὅτι ὁ Διδακτικὸς κόμος τῆς Ἑλλάδος διακρίνεται ἀπὸ πνεύματος φιλελευθέρου ὄψ' οὐδένα κακοσφρόμενος. Πρέπει νὰ γνωρίσῃ ὅτι ὁ Ἕλλην δημοδιδάκαλος εἶνε πρὸ παντός Πατριώτης (Χειροκροτήματα). Οὕτε Κομμουνιστὴς εἶνε, οὔτε καταλυτὴς τῆς Οἰογενείας, οὔτε τῆς Πατρίδος, οὔτε τῆς Θεοσκείας. Εἶναι ἕκτιστος, ὁ ὅποιος δὲν θὰ ἴδῃ μεταξὺ τοῦ κλάδου τοιούτους, πρῶτος αὐτὸς θὰ τοὺς ἀποπέμψῃ. Δὲν πρέπει δὲ ἐτόνευσε τὸ Ὑπουργεῖον νὰ παραστήσῃ ἀπὸ τὰς ἐισηγήσεως, καὶ τὰς γνώμας τῶν ἄλλων. Ὁ κ. Βολωνάκης τότε μὴ εἶπε ὅτι καὶ ἡμεῖ; Ἐτοὶ τοὺς θέλωμεν τοὺς Δημοδιδασκάλους, μὴ φιλελευθέρου πνεύματος ἀφοῦ τοὺς θέλωμε νὰ ἐκπαιδεύσομεν ἄνδρας φιλελευθέρους. Ἄλλὰ μὴ εἶπε καὶ ἕνα ἄλλο: πᾶς θέλετε

τῶν συναρτασθῶμεν ἡμεῖς δταν οὐκ δὲν ἀναγνωρίζετε τὰς πράξεις τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Συμβουλίου; Ποία οὐκ εἶναι μίσηται νὰ διακρίνῃ μεταξύ Συμβουλίου καὶ κλάδου τῆς σπυγῆ πού ἡμεῖς δυνερχόμεθα νὰ ἀποφασίσωμεν περὶ τῶν βιβλίων καὶ τῆς γλώσσης καὶ ἔρχεται ὁ Ἀντικεφάλαιος τῆς Ὀμοθυονίας ὡς καὶ λέγει διὰ δημοσιεύματος πρὸς τὸ «Βῆμα», εἰ κάθεσθε καὶ κάνετε ἀφου ὁ κλάδος δὲν εἶναι σύμφωνος μὲ ὡς: Ἐγὼ τοῦ εἶπα τότε ὅτι ὁ Διδακταλικὸς κόσμος ὡς μία Ὀργάνωσις, ὡς ὑπάλληλοι οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται, δύνανται τέλος πάντων νὰ ἐκπέρωσι κάποια πορίσματα καὶ γνώμας καὶ νὰ πιστεῦσιν εἰς αὐτάς. Ἀλλὰ συγχρόνως ὅμως εἶναι καὶ ὑπάλληλοι καὶ ὡς τοιοῦτοι ἔχομεν τὴν συναίσθησιν ὅτι πρέπει νὰ διακοφῶμεν εἰς τοὺς νόμους τῆς Πατρίδος μας. Μπορεῖ νὰ εἰσέλθῃ ἐλευθεροὶ νὰ ἐκφραζόμεν τὰς γνώμας μας, καὶ ἴν ἡ Κυβερνήσις ἢ τὸ συμβούλιον παραδέχεται αὐτάς καλῶς, ἔλκω: σφαιρόμεθα τὴν γνώμην τῆς Κυβερνήσεως. Πρέπει καὶ πάλιν νὰ οἶς τονίσω, εἶπον, τοῦτο: ὅτι ἡ γνώμη τῆς συνελύσεως διαπνέεται ὑπὸ πνεύματος φιλελευθέρου. Πρέπει νὰ γνωρίζετε, μὴ ἀπίννησεν ὁ κ. Πρόεδρος, ὅτι τὸ ἐκπ. Συμβούλιον δίδεται ἐκμνηστικὰ πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν καὶ ὅτι δὲν ὑφίσταται γλωσσικὴ μεταφράσις καὶ ὅτι θεοπορῶν τὴν γλῶσσαν ὡς μέσον, καὶ ὅτι ὡς σκοπὸν. Ἐσχόμεθα, ἐξηκολούθησεν, αἱ ἀποφάσεις σου νὰ εἶναι τερπάλιοι καὶ θὰ δεῖξωμεν ἂν πραγματικῶς ὅσο μᾶς λέγετε ὀδηγοῦνται ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ τὸ δικαίον μᾶς ἐξετάσασθε.

Ἀπὸ κύριοι δεικνύουσι ὅτι δὲν ἐδρασκόμεθα εἰς ὁμιλίαν σχέσεως. Τοῦτο βαβαῖος ἔλεγε θὰ λυθῇ. Καὶ νομίζω ὅτι πρέπει νὰ εἴπωμεν τὰ αὐτὰ ἐκείνα τὰ ὁποῖα μᾶς κωλύουν ἀπὸ τοῦς προσιταμένους μας καὶ ν' ἐδρασκῶμεν πῶσαν παρεμπόδιον. Διὰ τοῦτο ἤθελα ἂν ἦτο δυνατόν ὅσοι ἐκ τῶν κ. Ἀντικεφαλαιῶν ἔχουσι γνωρίμους, δυνάμενους νὰ ἐκκοινωνήσωσιν εἰς μετὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ κλπ. νὰ τοὺς θέσωσιν εἰς κίνησιν πρὸς τοῦτο. (Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἐκόμενον).

ΑΙ ΓΝΩΜΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝΔΕΔΩΜΕΝΩΝ
ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΣ
ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΜΟΡΦΩΣΗ

Ἀπὸ ἐξέτασιν πρὸς ἔγινε στὸ 1ο Πεδικὸ Σύστημα ἀποδείχθηκε πῶς οἱ ἀνελθὸς ἀναλφάβητοι εἶναι 12000 καταγόμενοι ἀπὸ τὴν πόλιν δηλ. τὴν πρωτεύουσάν μας καὶ 22000 καταγόμενοι ἀπὸ τοὺς γύρω δήμους (Ἐφ. Ἔθνος-ὁ Ματοῦ) ὄχναίει ἀπ' αὐτὸ μέσοσ δρος, 17000 ἀνελθὸς ἀναλφάβητοι ἐφηροὶ κληρωτοὶ στὸν πρῶτο νομὸ τῆς Ἑλλάδος.

Ἄν κοινοῦσ ὁ αὐτοὺς ὁκολογίσωμε ἐκείνους πρὸς ἔβρουν νὰ δάξουν μόνον τὴν ὀκογραφίαν τους καὶ τῶσοις ἄλλοις πρὸς οὐτε νὰ γράψωσιν οὐτε νὰ διαβάσωσιν τίποτε μποροῦν μὲ τίς γνώσεις πρὸς πῆραν ἀπὸ τὸ σχολεῖο, θὰ ἐδρῶμε ἕνα μεγάλο ἀριθμὸ στοὺς ἐκπαιδευτικῶν μισογρομμωτισμένων, ὅς κοῦμα ἀλφαβητισμένων. — Μία ἀπ' τίς σκουδαίτες αἰτίες τῆς κατὰστασιν αὐτῆς, ἢ ἀταχτὴ φοίτησιν ἢ καλύτερα ἢ μὴ φοίτησιν καὶ στίς κατώτερες τάξεις τοῦ Δημοτ. σχολεῖου, ὅς ἐλπίζωμε πῶς θὰ λείψῃ ἂν ἐφαρμοστῆ ἀποτελεσματικὰ ὁ νέος νόμος γιὰ τὴν ὀκορωτικὴν ἐξέτασιν φοίτησιν. Τίς ἄλλες αἰτίες θ' ἀναφέρωμε παρακάτω.

Γιὰ νὰ πετύχῃ ὅμως ὁ νέος νόμος, ἀφου ὁ καλαιὸς ἀπέτυχε, πρέπει ν' ἀλλάξωσιν καὶ οἱ ἄλλοι μὲ τοὺς ὁποῖους θὰ ἐφαρμοστῆ. Καὶ γι' αὐτὸ ἔχω τὴν γνώμην πῶς πρῶτ' ἀπ' ὅλα πρέπει τὸ Δημοτ. σχολεῖο νὰν' ἀυτοῦτο καὶ ἀνελθὸς ἀναλφάβητοι ἀπὸ τὸ σημερινὸ Ἑλληνικὸ, ν' ἀναγνωρίζεται τ' ἀπολυτήριό του ἰσότημα μ' ἐκείνου καλύτερα νὰ γίνῃ καὶ ὁ αὐτὸ ἐπιδόχρον ἢ φοίτησιν, γιὰ νὰ μὴ

Ἀ μὴ λησμονῶμεν ὅτι ἐκεῖ, πρὸς τὰ ἄτομα εἶναι ἀνίσχυρα, ἢ ὀλότης ἀποβαίνει πανίσχυρος καὶ ἐκεῖ, πρὸς ὡς ἄτομόν ὁ καθένας πολλὰκις περιφρονεῖται καὶ συντρίβεται, ὡς οὐνοῦλον πάντοτε ἐκτιμᾶται καὶ σταδιοδρομεῖ.

ὀκάρχη καὶ χρονικὴ διαφορά φοίτησιν καὶ νὰ γίνονται τελευταίον ἐργασίαι.
Ἔπειτα ν' ἀλλάξῃ τὸ πρόγραμμά του καὶ νὰ προστεθῶσιν περὶότερα μαθήματα πρὸς δύνουν πρακτικὰς γνώσεις ἀναγκαῖες στὴ ζωῆ.

Ν' ἀλλάξῃ ὁ τρόπος διδασκαλίας: νὰ εἰσάχῃ ἐξέτασιν ἢ μέθοδος τῆς ἐργασίαι καὶ γι' αὐτὸ χρειάζεται δέδαια καὶ προσωπικὰ, ἀλλὰ χρειάζονται παντοῦ διδασκῆρια μὲ ὄργανα καὶ σκεῦῃ καὶ ἐργαστήρια καὶ παιδικὰ ἀναγνωστήρια κ. λ. κ. Ἄς ἐλπίζωμε πῶς θὰ οὐνεχισθῇ ἢ ἔδρῃσις διδασκῆριων πρὸς ἄρχισαι ἀπὸ τῆς Μακεδονίας.

Πρέπει ν' ἀυξηθῇ ὁ ἀριθμὸς τοῦ προσωπικοῦ σχετικὰ μὲ τὸν ἀριθμὸ τῶν παιδιῶν π. χ. σὲ 50 παιδιὰ ἕνας δάσκαλος τοῦλάχιστο, ἂν θέλωμε νὰ μπορῇ νὰ ἐργάζεται γιὰ ἔλους καὶ ὅχι μόνον γιὰ τοὺς ἐξυκνότερους. Ἀυτὸ ἐπιβάλλεται νὰ γίνῃ ἀπὸ τῶσιν στὰ ξενόφωνα μέρη, ἂν θέλωμε γρήγορα νὰ τὰ ἀελλήνισωμε καὶ νὰ ἐξελίξωμε καθὲ ξένο ἴδιωμα. Ἀυτὸ θὰ πετύχῃμε μὲ ἐλεγχτὸ, ἀλλὰ μόνιμο προσωπικὸ πρὸς θὰ ἐνδοκισθῇ ἐκεῖ καὶ ἀνάλογα μὲ τίς τοκίκες συνθήκαι θὰ ἐπιδρασκῶσιν τὴν δράσιν του. Ὑπάρχει στὰ ξενόφωνα μέρη καλὸ προσωπικὸ, ὅς τὸ ἐνίσχυσωμε καὶ μ' ἄλλοις καλοῦσ δασκάλους καὶ ὅς τὸ ἀπειθῶμε ἐξαιρετικὰ γιὰ νὰ μὲνῃ βελτιωτικὰ καὶ νὰ ἐργάζεται μ' ἐνθουσιασμό. Καὶ ἐπειθῇ, ἀφ' ὅτου εἶμαι στὴν ὀκορωσίαν, ὀκορωτῶσ ὁ ξενόφωσος σχολεῖο, ἐσχῆματῶσ τὴν πεκοίτησιν πρὸς ὁ ὅλα τὰ ξενόφωνα χωριά, ἐκτός τῶν νηπιαγωγείων, πρέπει νὰχῶμε καὶ χωριστὰ σχολεῖα θηλέων, γιὰτὶ ἐκεῖ οἱ κληθυσμοὶ, καθυστερημένοι καὶ κοινωνικὰ, δυστροποῦν ν' ἀρήσωσιν τὰ κορίτσια τοὺς στίς ἀνώτερες τάξεις. Ἐπειθῇ ὁ ἐκεῖ εἶν' ἀνάγκη νὰ μορφώσωμε μητέρα, ἀλλθηνὰ Ἑλληνίδα, πρὸς ἐνολογῶντας τὴν καρδίαν θὰ δώσῃ στὰ κορίτσια ἔθνητικὴ καὶ ὀκογενειακὴ μόρφωσιν, μαθαίνοντίς τοὺς περὶότερο γνώσεις καρποφόρας καὶ χρήσιμες στὴ ζωῆ τῆς ὀκογενείας πρὸς ἔσπρὰ γράμματα. Στὰ ξενόφωνα γενικὰ πρέπει ἐκτός ἀπὸ τ' ἀναγνωστικὰ νὰ ὀκάρχῃ καὶ ὅλα τὰ ἄλλα βοηθητικὰ διδλῖα στὴ δημοτικὴν γλῶσσαν καὶ νὰ δίνονται δωρεάν ἀπαραίτητα νὰ ὀκάρχῃ μὴ διδλοιοθητικὴ ἔθνητικὴ γιὰ μικροὺς καὶ μεγάλους στὸ σχολεῖο: στὰ παιδιὰ νὰ χαρίζονται διδλῖα μ' ἔθνητικὸ περιεχόμενον ἱστορίαι, παραδόσεις, δημοτικὰ τραγούδια. Τέλος στίς φτωχὰς κοινότητες καὶ ὅπου ὀκάρχει ἔθνη προκαγάνδα νὰ γίνωσιν καὶ μαθητικὰ συσσοίτια δωρεάν.

Κι' ἐπειθῇ ἐπεκαθηκάμε ἀρκετὰ μὲ τὰ ξενόφωνα, ἔχομ' ἀκόμα νὰ κοῦμα γενικὰ γιὰ τὴν μόρφωσιν πρὸς πρέπει νὰ δίνῃ τὸ Δημοτ. σχολεῖο, πῶς πρέπει νὰ γίνονται πραγματικῶν, καὶ ὅχι ἐρασιτεχνικῶν ἢ γιὰ νὰ περῶσ ἢ ὄρα τῆς σιωπηρῆς ἀπασχόλησιν, ἐργασίαι στὰ τεχνικὰ μαθήματα καὶ μάλιστα στὴ χειροτεχνία: τῆ σκουδαίότητά τους τὴν ἔσπρ' ὅλοι, ἀλλὰ χρειάζεται καὶ εἰδικότης τοῦ δασκάλου γι' αὐτὸ.

Τελευταία θὰ ἐκφράσωμε τὴν ἐσχῆ κοντὰ καὶ παράλληλα στὸ μᾶθημα τῆς Ἑθνικῆς ἀγωγῆς καὶ διδασχῇ καὶ τὸ μᾶθημα τῆς ἀγωγῆς τοῦ Πολίτη ὀκορωτικῶ. γιὰτὶ ἢ σημερινὴ ἀδιαφορία τοῦ κολλῶτος πρὸς τὴν Πολιτείαν καὶ πρὸς τὰ

κοινὰ καὶ τὸν δημοσίον βίον, ἢ δυσφορία καὶ ἐκδήλωσιν ἐχθρότητας πολλὰς φορές στίς δημοσίας ὀκορωσίας ἀποδεικνύει τὴν ἀγνοίαν καθηκόντων καὶ δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν ἢ καὶ παρερμηνείαν αὐτῶν.

Ἀυτὰ σὲ γενικώτατες γράμμαις ἀν γίνονται κατὰ τὸ νόμο μὲ τὴν ὀκορωτικὴν φοίτησιν, σὲ λίγα χρόνια ὅχι μόνον θὰ δέχῶμε καθόλου ἀναλφάβητους, ἀλλὰ θὰ ἐπιτύχῃ τὸ Δημοτ. σχολεῖο, νὰ δώσῃ θὰ ἐπιτύχῃ τὸν ἀπὸ τὸ ἐλαττωμένον, νὰ ὀκορωσῇ πολλὰ ἀπὸ τὰ ἐλαττωμένα κατὰ τοῦ νὰ τὸν κάμη ἐργατικώτερο καὶ δημιουργικώτερο καὶ νὰ ἐξομοιωσῇ ἔλους τοὺς ξενόφωσους πληθυσμοὺς.

Ὅσο τέλος οἱ καὶ ἀσπρηλοὶ ἀν εἶναι οἱ Νόμοι δταν δὲν ἀντικρῶσιν τὴν πραγματικότητα ἢ ἀνονοῦν καὶ ἀχρηστεύονται ἢ φέρουν ἀντίθετα ἀπὸ τὰ ἐπιδοκώμενα ἀποτελέσματα ἢ καταστρατηγῶνται καὶ καταπατοῦνται ἀπὸ τοὺς φευτογρομμωτισμένους καὶ μισογρομμωτισμένους τῆς ἐποχῆς μας. Πρέπει τὸ σχολεῖο νὰ κάμη ἄνθρωπος μὲ χαρακτηριστὰ ἱκανοὺς γιὰ τὴν ζωῆ: αὐτοὶ θὰ εἶναι οἱ φιλόνομοι πολιταί, οἱ ἔθνη σταντίωτες τῆς πατρίδας τῆς ἀσπρηλοῦ.

Κάθε ὀκονομία στὴ λαϊκὴ ἐκπαίδευσιν θὰ χειροτεριεψῇ ἀκόμα τὴν σημερινὴν τῆς κατὰστασιν.

Ἄσθην. Ἰ. Π. Ἐυαγγελιδῆς
Τὸν ἐπιδοκῶντων τὸν ΣΧΟΛΕῖΟΝ ΚΕΡΚΤΡΑῖ
Β. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΜΙΑ ΖΟΕΤΙΑ

Μὲ τὸ ἔτος 1926 συμπληρωταὶ ἀκριβῶς μία τριακονταετία ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Σπυτηρίου Νόμου Β.Τ.Μ.Θ'.

Τὰς ἀρχὰς τοῦ 1896 ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν ὁ εἰρημένος Νόμος, ὁ ἀπολυτῶσας τὴν Λαϊκὴν Ἐκπαίδευσιν ἀπὸ τῶν ἐνόχων τῆς φαύλης Συναλλαγῆς καὶ περιφρονήσεως τὸν Δημοτιδασκάλου ἐν τῇ ἐνασχῆσει τοῦ ἔργου τοῦ ἐκὸ πάσης ἐκπρησίας.

Ὅσοι ὀκορωτῶσιν πρὸς τοῦ 1896 ἐκείνοι ἐνθουσοῦνται μετὰ φρίκης τὸν ἐξουτελισμὸν τοῦ Δημοτ. καὶ τὴν κατὰπῶσιν τῆς Παιδείας,

Τὸ ὄνομα τοῦ ἀειμνήτου Περτρίδου ἐκχαράχθη ἔκτοτε βαθύτατα εἰς τὰς καρδίας τῶν λειτουργῶν τῆς Ἐκπαίδευσῆς καὶ κατέχει προνομιοῦσιν θέσιν εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην Σύμκατος τοῦ Κλάδου.

Οὐδέποτε ἄλλος Νόμος ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου προσέφερε τόσας πολυτίμους Ἑθνικὰς ὀκορωσίας, ὅσας ὁ Νόμος Β.Τ.Μ.Θ'.

Ἄν δυσκολεῖται—καίτοι διατρέχῃ τὸν κίνησιν νὰ κατηγορηθῇ ὡς σωδινιστῆς—νὰ διακηρῶσῃ ὅτι διὰ τοῦ Νόμου ἐκείνου ἐτέθησιν αἱ βάσεις τῆς μετέπειτα Κοινωνικῆς καὶ Ἑθνικῆς ἀφυσινῆς. Ἡ ἀλήθεια πρέπει νὰ διακηρυχθῇ πρὸς πάσας τὰς διευθύνσεις.

Ἄν παρηλθῶσ ὀλίγα ἔτη ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου τούτου καὶ ἔσοῦ ὁ Λαὸς ἐξευγερταί εἰς τὰ 1909 κατὰ τῆς Φαυλοκρατίας καὶ ἀφυσινῆται ἐκ τοῦ ληλοκράτου καὶ κατὰ τὸ ἱστορικὸν ἐκείνο συλλαλητήριον εἰς τὸ Πεδίον τοῦ Ἄρεως εἰσεται μετὰ τῶν ὀλιγῶν αἰτημάτων εἰς τὸ πρὸς τὸν Βασιλέα Ἰγῶννημα, ὅπως ὁ παρεχόμενος ἐκδοῦσος κνωματῶλος ἄρτος τοῦ Λαοῦ (Λαϊκὴ Ἐκπαίδευσιν)

"ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ,"
ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚ. ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

Εκδίδεται κατά Κυριακήν

"DIDASCALICON VIMA,"
(TRIBUNE D' INSTITUTEURS)
Organe officiel de la Fédération
d' Enseignement de Grèce
Bureaux : 27a, rue Dellgeorgi Athènes

Συνδρομή Έτησια Δραχ. 40
Διά τὸ ἔξωτερον > 65

Ἐπιστολαὶ καὶ ἐμβάσματα πρὸς :
"Διδασκαλικὸν Βῆμα,"
Δελφινώρη, 27α Ἀθήνας

Ἄγγαλαι—Καταχωρήσεις δ Δρ. δ στίχος.

καταστή πραγματικός, πλήρης, ἀριος καὶ συγχρονισμένος.

Ὁ ἔγκριτος πολιτευτὴς Καραβρότων κ. Ἀλ. Ζαίμης πρὶνων ἀντικειμενικῶς τὰ αἰτία τῆς ἀφυπνίσσεως τοῦ 1909 ἔδωκε τὴν ἐξήγησιν : « Ἡ ἐκανάστασις ὁφείλεται εἰς τὴν ἀνύψωσιν τῆς Κοινωνίας εἰς ἀψηλότερα ἐπίκεδα λόγῳ τῆς ἐξεκλώσεως τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως ».

Μετ' ὀλίγα ἔτη ἐπακαλουθοῦν τὰ τρέκατα τῶν Βαλκανικῶν πολέμων καὶ τῶν ἐπομένων, καθ' οὗ τὸ ἔθνος ἔδραψε τόσας δάφνας χάρις εἰς τὴν ψυχικὴν αὐτοῦ τόνωσιν ἐκ τοῦ Λαϊκοῦ Σχολείου.

Ἀπὸ τῆς ἐπαρμογῆς τοῦ Νόμου τοῦτου ἤρξατο πραγματικῶς νέα ἐποχὴ διὰ τὸ Λαϊκὸν Σχολεῖον πραγματικῆς ἀκμῆς. Προσελκύνοντας εἰς τὰ Διδασκαλεῖα πολὺτιμα στοιχεῖα καὶ νέον αἵμα εἰσέρχεται εἰς τὴν Λαϊκὴν Ἐκπαίδευσιν, ἥτις ἀλματωδῶς χωροῦσα καὶ ἀνδρουμένη εἰς σφύζοντα ὄργανισμὸν προσελκίει οὐχὶ σπανίως φθονερὰ βλέμματα.

Διὰ τοῦ Νόμου Β.Τ.Μ.Θ' τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον ἀνυψώθη εἰς τὴν πρέπουσαν θέσιν του. Ἐν ᾧ πρότερον ἦτο τιμάριον τῶν πολιτικῶν κοσμημασθῶν, διὰ τοῦ Νόμου αὐτοῦ μετεβλήθη εἰς ὄργανον Ἐθνικῆς εὐθυμερίας.

Οἱ Δημῶλοι τὴν σήμερον στρέφοντες τὰ βλέμματα πρὸς τὸ ὄκισμα ἐπὶ μίαν 30ετίαν καὶ ἀναμετροῦντες τὰς γιγαντίας κατὰ τὸ διάστημα τοῦτου προόδους τοῦ Λαϊκοῦ Σχολείου καὶ τὴν σήμερον μάλιστα ὑπερὰ ἀπὸ τόσας πολιτικὰς λαίλαπας καὶ θυέλλας, ἀπὸ τόσας ἐθνικὰς καὶ πολιτικὰς δοκιμασίας, ὁπότε ἐκτιμᾶται ἡ πολιτικότης τῆς μονιμότητος καὶ τῆς ἀποκεντρώσεως, μετ' εὐγνωμοσύνης ἀναμνησκόμεθα τοῦ Σωτηρίου Νόμου Β.Τ.Μ.Θ. καὶ τῆς ἀτίθμου ψυχῆς ψυχῆς τοῦ Δημητρ. Πετρίδου, ἐπιλέκτου τέκνου τῆς Κορινθίας.

Ἡ τοσούτη εὐγνωμοσύνη πρέπει νὰ ἐξωτερικευθῇ πανηγυρικῶς ὡς σκοπιμώτερον ἤθελεν ἀποφασίσαι ἡ Δημοδοιμαστικὴ Ὀμοσπονδία.

Πάντως ἡ πανηγυρικὴ ἀνάρτησις τῆς εἰκόνης τοῦ ἀειμνήστου Πετρίδου εἰς ἕκαστα τὰ σχολεῖα καὶ ἡ τέλασις μνημοσύων καθ' ἅλην τὴν Ἑλλάδα θὰ εἶναι στοιχειώδης πρῆξις τῶν Δημῶλων ἐκέναντι τῆ; μνήμης τοῦ μακαρίτου Πετρίδου.

Ὁ Κλάδος μας πρέπει νὰ δεῖξῃ εὐγνωρίαν νὰ τιμᾷ καὶ νὰ γεραίρῃ τοὺς ἐρησκόμενους ὑπὲρ τοῦ Λαϊκοῦ Σχολείου.

Ὁ δὲ Νόμος Β.Τ.Μ.Θ. πρέπει νὰ θεωρηθῇ καὶ δικαίως ὡς σημαντικώτατος σταθμὸς ἐν τῇ ἱστορίᾳ καὶ τῆς Λαϊκῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ τοῦ ἔθνους μας ὁλοκλήρου.

Ἡ ἀληθινὴ πίστις εἰς τὸ ἔργον μας θὰ ἀποβῇ πλάνης καὶ θὰ παραμερίσῃ ἐμπόδια, θὰ μᾶς ἀποστή τὰ δίκαιά μας καὶ θὰ μᾶς ἀνυψώσῃ.

Ἡ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΩΝ ΒΛΕΨΕΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

Β'.

Τὴν ἴδια μέθοδο ἀδοκίανιστα θ' ἀκολουθήσῃ, τὰ αὐτὰ μέσα χωρὶς κόπο θὰ ἐξυρῆν γιὰ νὰ μεταχειρισθῇ καὶ τὴν αὐτὴ τακτικὴ ἀνεξέλεγκτα θὰ τηρήσῃ κ' ὁ δικός μας ὁ Κλάδος γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῶν βλέψεών του ; Ἡ μήπως θὰ θεωρηθῇ ἀπαραίτητη ἀνάγκη νὰ φροντίσῃ καὶ ἰσθ' προηγουμένα κατὰ πόσον τὰ μέτρα αὐτὰ εἶναι δυνατόν νὰ προσαρμοστοῦν πρὸς τὴν ἀτομικότητα, τὴν ἰδιοσυγκρασίαν, τὴν ψυχροσύνησιν, τὴν φύσιν τέλος τοῦ Ἑλληνα δασκαλοῦ καὶ τῆς μεταπολεμικῆς περιστάσεως καὶ συνθηκῆς καὶ δημιουργηθῆκαν ; Ἄς ἴδωμεν.

Ὁ Δασκαλικὸς Κλάδος, ὁ ὁποῖος σήμερα περιλαβαίνει ἔντακα χιλιάδες περίπου δασκαλικῆς ψυχῆς μοιρασμένες ἀνάλογα τῶν προσόντων, τῶν χρόνων ὄνηρσείας, κ.λ.κ. κ.λ.κ. σὲ πολλὰς τάξεις καὶ κατηγορίας καὶ ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τὸ 1/4 καὶ περισσώτερον ἴσως τοῦ ὅλου Δημοσιονομικῆς Κόσμου, εὐρίσκειται σὲ ἀξιολόγητη κατάστασιν καὶ ἀπὸ ἐσωτερικῆς καὶ ἀπὸ ἐξωτερικῆς ἀποψῆς ἀπὸ αἰτία περισσώτερο τῆς Ἐγκληματολογικῆς ἀδιαφορίας του. Ὁ Κλάδος αὐτὸς ἐν ᾧ ἔξει κάλλιστα, εἰ ἐτάχθη νὰ μορφώσῃ χαραχτήρες, κατάλληλους γιὰ μιὰ ἰδανικὴ Κοινωνία, μὲ τὸ νὰ καταργηθῆται πίστις, ἀλλὰ καὶ ἀδύροβα ἕνα πολυτιμώτατο ὀλικὸ ὄσο καὶ εὐγενέστατο ἔν ᾧ ἔξει εἰς εἶναι αὐτὸς καὶ μόνο ὁ φορέας τοῦ Πνεύματος καὶ καθ' ἑκπελιτιστικῆς ἰδέας, ὁ ἀναμορφωτῆς τῆς Πολιτείας, ὁ ταπεινὸς ζευγολόγος τοῦ χωροφίλου τῶν εὐγενῶν ἰδεῶν καὶ τῶν ὀψηλῶν ἰδανικῶν ὁ μόνος δημιουργὸς μιανὸν καλύτερον αὐριον ἐν ᾧ γνωρίζει κολὸ καλά, εἰ αὐτὸς στίς πολλαπλακῆς θυσιῆς γιὰ τὴν Πατρίδα κ.λ.κ. προσέφερε ἀγώνισμα κερήσανα τὸ περισσώτερον ὀλικὸ, ἀνέχεσται σχεδὸν μὲ πρωτοφανῆ ἀπάθειαν νὰ εἶνε ἀκόμη καὶ τῶρα ὁ ἀπελασιμένος τῆς φτώχειας, καὶ τῆς κακομοιρίας καὶ τῆς δυστυχίας ὁ ἀχάριστος σόντροφος, τὸ χωρὶς καμμιὰ ζωτικότητα ἀνδρείκελο τῆς Κρατικῆς σκηνῆς ὁ παρίας τῆς δημόσιας τρέφεας.

Στὸ λήθαργο, ποὸ τὸν ἔρριψε ἡ ἀκαρκτηρία ἡ καὶ ἀουχῶρητη αὐτῆ ἀμέλεια του, τὸ μαῦρο καὶ φρικτὸ φάσμα τῆς καθημερινῆς κείνης του, τῆς γυμνασίας του, τοῦ σαρακοφῶδου κόνου του καὶ τοῦ ἐξευτελιστικοῦ διακυοαρισματός του εἶνε ἀνίκανο ἢ καὶ λιγοστὸ ἀκόμη γιὰ ν' ἀντιπαραταχθῇ ἀποτελεσματικῶς ; Καὶ τόσο ὑπερβολικὰ μεγάλῃ ἦταν ἡ δόση τῆς μορφοποικιασμένης ἀδιαφορίας του, ὡστε ἀκόλυτα κανένα φάρμακο νὰ μὴ μπορᾷ, ἀν τεθεῖ σὲ ἐπαρμογῇ, νὰ τὸν ἐπαναφέρῃ στίς εὐσθήσεις του γιὰ ν' ἀντιληφθῇ τὴ φθορὴν πραγματικότητας καὶ νὰ τὴν ἀντιματωσίσῃ θαρραλῆ καὶ αποφασιστικῶς ; Καὶ τόσο γιορμάτος λάσπη στασιμότητος καὶ βάλτο καὶ βόρβορο ἄλλη, λοπαγῶματος ἦταν ὁ τόπος ἐκεῖνος, ποὸ ἔτυχε κατὰ κατῆ του μοῖρα νὰ περναί, ὡστε νὰ πᾶνε σὲ χαμένα ὅλες οἱ προσπάθειαι ὅλες οἱ ἐνέργειαι καὶ ὅλοι οἱ κόποι, ποὸ καταβλήθησαν ἀπὸ τοὺς ἀρχηγούς του, ποὸ διέλεγε ἴσως μὲ σήμερα καὶ ποὸ ἀπέβλεσκον πρῶτα-πρῶτα πῶς καὶ τὸν ἐξεκόλλησαν ἀπ' τὸν τόπον αὐτὸ τῆς κακίας καὶ νὰ τοῦ ἐξασφαλίσουν ἕνα ἴσιο καὶ ὀμαλὸ ὄρομο ζηλευμένης σταδιο-

δρομίας ; Ἐνα ἄλλο παρμένο μὲ τὰ κοθμένα του λουτὰ ἰδανικὰ καὶ ἰδεῶδη, ποὸ, σὸ τὸ ἀθέραιο καὶ ἀρματισμένο μὲ ἄλλ' ἄλλ' ὀρητικὴ ἐνοῆ τῆς κελώρια σιρήνας πίστεως του, σὸν ἀνοικίαιτικὴ πρῶνιη μαστοικὴ ἀδρα, ποὸ σκορπάει ἀκλόικὰ τὴ σφιγγηλὴ ζωὴ σὸ μισοκαθαμένο κόσμο τοῦ Πλάστῃ ἀπὸ τὸ θανατηφόρο σκοτάδι τῆς νύχτας, θὰ τοῦ ἀναζωογονοῦσε τίς ἐξαντλημένες δόναμες καὶ θὰ τοῦ εἶνε καινούργια ὀρηκὴ, καινούργια πίστις ;

Καὶ ὅμως ! Ὁ Κλάδος αὐτὸ κλωνῆρι τοῦ μεγάλου Ἑλληνικοῦ δέντρος, ποὸ ἄλλοτε, σὸν κανώρητα βασιλίσσα, ἀνθισμένο κομαρώνει καὶ ἄλλοτε, σὸς ζερμαμένη γρητὰ ἀπ' τὸ βῆρος τῶν ἀμπερτων χρόνων τῆς, μισοξεραμένο στέκαται, ποὸ, ὅπως ἔλεγε καὶ ἡ ἀθάνατη Πυθία, μοιάζει μὲ ἀσπί, ποὸ, εὐδεται μὲν ἀλλ' οὐ καταδύεται, ἀν καὶ βρισκαται σὲ μιὰ τέτοια ἐσωτερικῆ ἀκαταστασία, ποὸ σιγά-σιγά τοῦ ἰθμοῦργησῃ καὶ ἐξωτερικῆ—ἐξευτέλισμα, παράδερμα—, ἐξουθενώμα, κ.κ.—δὸν θεαυσε ὀβτε μιὰ στιγμή, ἀπὸ τὴ λίγη πίστι, ποὸ τοῦ ἀπέμεινε, νὰ ἔχη βλάψεις καὶ βλέψεις μάλιστα ὀχι ἀνομολόγητες, ἀλλ' ὀψηλῆς καὶ ἠθικῆς καὶ εὐγενικῆς.

Ἡ λίγη αὐτῆ πίστι, ποὸ τοῦ ἀπέμεινε εὐτυχῶς, τὴν τελευταία στιγμή τῆς λιποψυχίας του, σὲ φάρμακο μὲ ἀρκητὴ ζωτικότητα, ποὸ εἶνε ἱκανὸ νὰ ἐξουδετερῶσῃ, νὰ ἰσοφαρίσῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ σκοτώσῃ τὴν τοξικότητα μιανὸν παντοεινὸν ἀμφίβιοτο λήθαργο, τὸν ἐκάνεινος δεῖλκ στίς μουδιασμένες ἀισθήσεις του, καὶ ἀντι νὰ τοῦ φάλη τὸ θλιβερὸ δευκῆδεο τροπάρη, τοῦ ὀφαλε τὴν ἴδια στιγμή τὸ χαρμῶσσο νεκραναστάσιμὸ του.—Ἡ ἴδια πάντοτε πίστι ντυμένη μὲ τὰ ροβκα μανθῆς τρανώτατης ἀλήθειας : « ἡ ἰσθῆ ; ἐν τῇ ἐκείσῃ » τὴν ἴδια πάντοτε ἰσθῆ, τὴ στιγμή τοῦ ἐσωτερικοῦ αὐτοσκαρῆμοῦ του, κατάχτησε στόν τόπον τοῦ μαρτυρίου του μὲ τὴν ὀρητικότητα τῆς καλῆς ; θεῆς τῆς σοφίας καὶ τῆς σόνεσης καὶ κόλλησε τ' ὀνομά τῆς, ποὸ τῆς τὸ δῶσανα οἱ ὀβρανοσταλμένοι ἐκεῖνοι πακκάδες του, δταν τὴ βαρῆσανε στῆ κατάγέλαζα κόματα τοῦ μάγου ἀττικοῦ ὀβρανοῦ, κάτω ἀπ' τὴν εἰκόνα Ἐκεινοῦ ποὸ στάλθηκε ἐπίτηδες στόν κόσμο νὰ κηρύξῃ σὰ Δάσκαλος τὸ εὐαγγέλιο τοῦ «γαμαῖα ἀλλήλων». Κι' ἐκεῖνος ἀπελασιμένος, καὶ συντατριμμένος ἀπ' τὴν τρικυμῶδη ἐσωτερικῆ του ἀγωνία, τ' ἀρῶξε μὲ τὴ χούφτια τῆς ραγισμένης καρδιάς του καὶ φώναξε μὲ ὀλη τὴ δόναμη τῆς πονεμένης ψυχῆς : « Ἀπολυτῶσόν μου ἔσωτερικῶς » γίνουμαι ἀνώτερος τοῦ ἐαυτοῦ μου καὶ τῶν κερσοικῶν μου » σηνάνα τὸ ἀνάσσημά μου σὸ δῶρος τῶν σημαρῶν ἀνομάλων περιστάσεων ὀίλω νὰ ἀγαπισθῆ εἰμια καὶ ἀντριπὸ ἰνιὰ τὴ δεικνύσησῃ τοῦ καταπατοῦσσομοῦ δῆνηοῦ μου καὶ γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῶν βλέψεών μου ἔάνουμαι, κἀκα ριά, ἐγὼ καὶ ἀδερφῶνομαι μὲ τὸν ἐαυτὸ μου ὀχι συνασθηματικῶς, ἀλλὰ ψυχικῶς, γιὰ ἐγὼ ὀίλω νὰ ζῆσω καὶ θὰ κῆσω ».

Ἄλλὰ ποῖος μπορᾷ νὰ μᾶς πῃ κατηγορηματικῶς, εἰ τὴν ἴδια στιγμή ὁ Κλάδος ἀκόχτησε καὶ ὀργανωτικὴ δυναμικότητα ἀπαραίτητη γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῶν βλέψεών του καὶ τὴ διεκδίκηση τοῦ

